

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

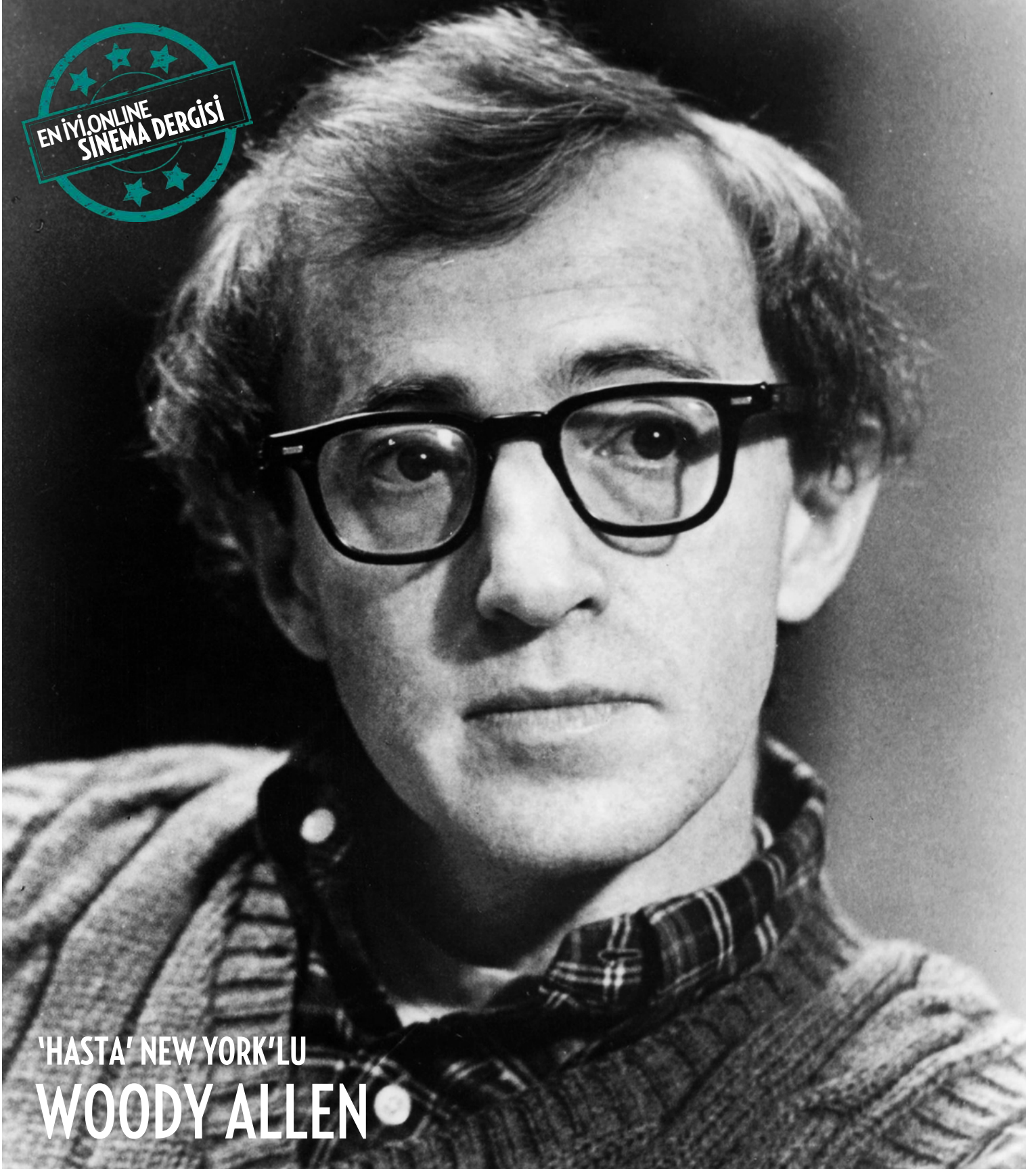
RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>



'HASTA' NEW YORK'LU
WOODY ALLEN

DREAMWORKS

MEGAZKA



**MEGA EĞLENCEYE
EVİNİZDE YER AÇIN!**
Şimdi
DVD, VCD ve Bluray'de

7+



DREAMWORKS
ANIMATION
STUDIO

tiglon

ESKİŞEHİR'DEN ARKA PENCERE'YE 'KIYMETLİ' BİR HABER GELDİ!

TÜRKİYE'DE BAZI ŞEYLERİN BİR TÜRLÜ GELENEKSELLEŞEMEMESİNDEN ŞİKAYET EDİP duruyoruz. Nice festivalimiz, temelleri sağlam atılmadığı için kör topal ilerliyor. Belediye başkanı değişince iptal olanı var, ödeneksizlikten kapananı var, borç harç düzenleneni var ya da astarı yüzünden pahalya geldiği için ara vermek zorunda kalanı var, ilgisizlikten kepenk indireni var... Nihayetinde, aslında her şey gelip izleyici bulup bulamamaya dayanıyor. Kuyruklarında kapı pencere kırıldığı vakit, bir festivalin önünde kimse duramaz. Karşılığı olan bir festival kolay kolay kepenk indirmes.

Eskişehir'de 13 yıl önce mütevazı bir 'sinema günleri' olarak başlayan film festivalinin bugünleri görmesi tam da bu yüzden yüreğimize su serpmeli. Büyük şehir addedilen nice kentin dahi film festivali olmaksızın yaşamına devam ettiğini düşününce, Anadolu Üniversitesi'nin önderliğinde ilerleyen Uluslararası Eskişehir Film Festivali'nin bugün dört başı mamur bir etkinliğe evrilmesi 'kültür' ve 'sanat'ın ülkemizdeki gidişatına dair karamsarlıkları yerle yeksan edecek nitelikte.

Arka Pencere'yi yayımlamaya başladığımızdan beri, bu köşede pek çok kez filmler üzerine derinlemesine düşünmenin ve yazmanın önemine değinmeye çalıştık. Bunun kıymetinin eskisi gibi bilinmediğinden dem vurduk. Bir yandan yaptığımız işi sorgularken, diğer yandan bu konuda bambaşka faktörlere de dikkat çekmeye çalıştık. Özeleştiriy yaparken, önünde sonunda tüm bu yazdıklarımızın siz okuduğunuzda mana kazanacağını özellikle vurguladık. Tıpkı festivaller gibi... Bu dergi de takipçileri var olduğu müddetçe asla frene basmayacak.

Ekranınızda gördüğünüz bu sayıyı yayına hazırladığımız sırada Eskişehir'den gelen bir haberle hem 'telaşlandık' hem 'heyecanlandık'.

Telaşlandık çünkü büyük bir aksilik çıkmazsa dergimizi genellikle perşembeyi cumaya bağlayan geceyarısında yayına veriyorduk. Geçen haftaki bir günlük zorunlu tehirden sonra bu hafta da okuyucumuza karşı mahcup duruma düşmek istemiyorduk. Oysa aldığımız haber neredeyse son noktasını koyduğumuz 79. sayımızda kimi revizyonlar yapmamızı gerektiriyordu.

Heyecanlandık çünkü Anadolu Üniversitesi 13. Uluslararası Eskişehir Film Festivali'nden 'en iyi online sinema dergisi' ödülüne layık görüldüğümüzü öğrendik. Kısa mazimizde kazandığımız bu ilk ve kıymetli ödülü 79. sayımıza taşımamız gerektiğini düşündük. Düşünün, bu haber bize ulaştığında, bu köşede okuyacağınız başka bir yazı çoktan kaleme alınmıştı bile.

Eskişehir'i herhalde anlatmaya gerek yok. Son yıllarda yalnızca basında değil, yakın çevrenizde de bu denli övülen bir başka kent gördünüz mü? Böyle bir kentin böyle bir festivalinin olması çok güzel. Böyle bir festivalin Arka Pencere'ye vereceği böyle bir ödül olması ise daha da güzel.

Yarışmanın seçici kurulunu oluşturan sinema yazarı Atilla Dorsay, yönetmen Reis Çelik, öğretim üyesi Yard. Doç. Dr. Yaprak İşçibaşı, Yard. Doç. Dr. Ahmet Gürata ve Doç. Dr. Serpil Kirel başta olmak üzere, festivalin hayata geçmesinde emek harcayan herkese çok teşekkürler!

Ve siz okurlarımıza da sonsuz teşekkürler, 79 haftadır yanımızda olduğunuz, bizi yalnız bırakmadığınız, 'hevesimizi kırmadığınız' için...[\[1\]](#)

GİZLİ TEŞKİLAT

(NORTH BY NORTHWEST, 1959)

YAYIN KURULU: BİLGEHAN ARAS bilgehanaras76@gmail.com KEMAL EKİN AYSEL kemalaysel@gmail.com BURAK GÖRAL burgoral@yahoo.com

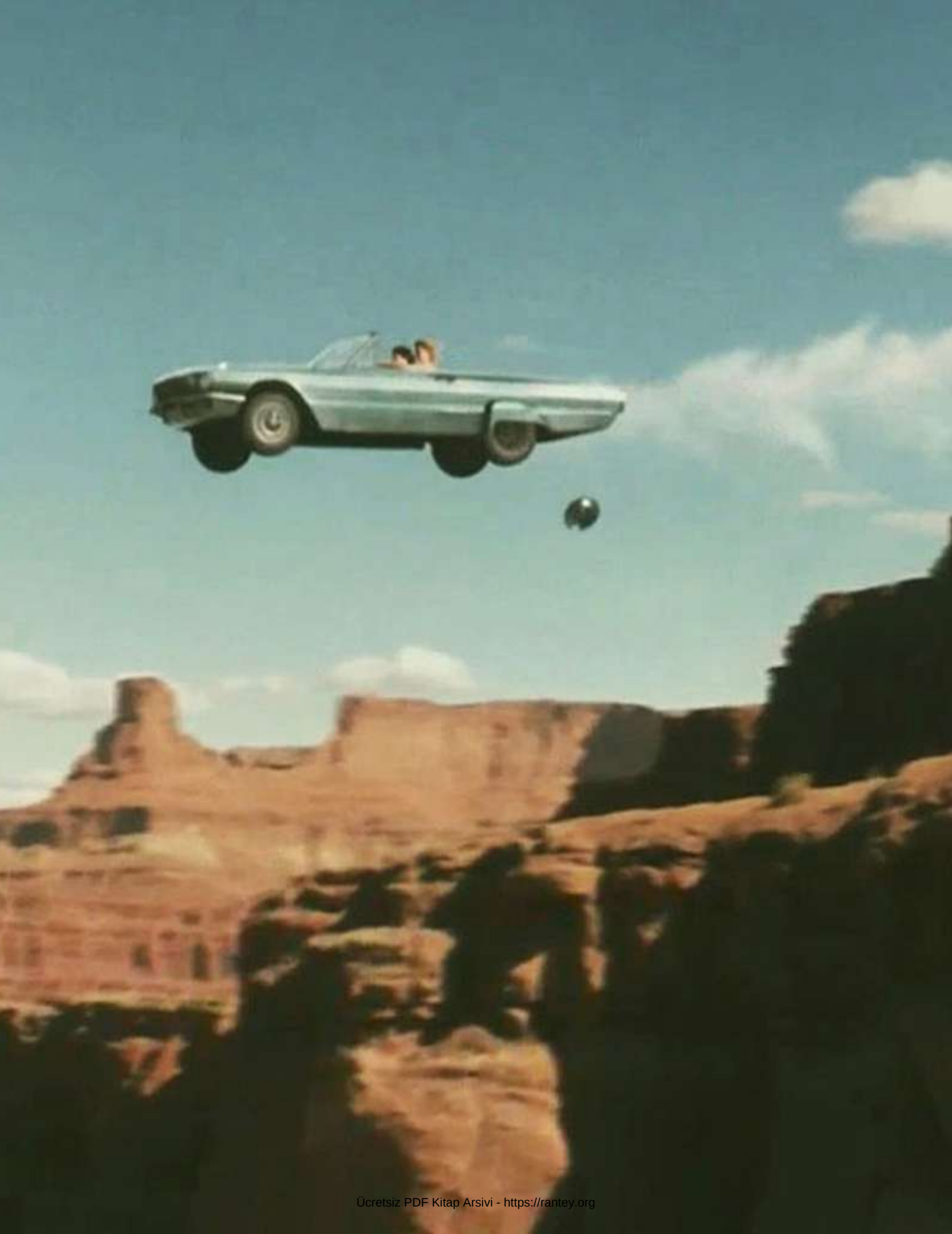
MURAT ÖZER cinemozer@gmail.com BURÇİN S. YALÇIN burcycalc@hotmail.com

GÖRSEL YÖNETMEN: BİLGEHAN ARAS **LOGO TASARIM:** ERKUT TERLİKSİZ **HTML UYGULAMA:** BAŞAR UĞUR

KATKIDA BULUNANLAR: TUNCA ARSLAN, OKAN ARPAÇ, ALİ ULVİ UYANIK, KEREM SANATEL, MÜJDE İŞİL

REKLAM İLETİŞİM: EMEL GÖRAL emel.goral@hotmail.com

www.arkapencere.com



6 ÇOK BİLEN ADAM

Thor, Beni Asla Bırakma (Never Let Me Go),
İçimdeki Yangın (Incendies), Zefir, Pina,
Hızlı Ve Öfkeli 5: Rio Soygunu (Fast Five), Tehlikeli Tutkular
(Cherrybomb), Panda: Sihirli Yol (The Prodigy).

23 KAPRI YILDIZI

Arka Pencere yazarlarının film değerlendirme yıldızları.

24 TRENDEKİ YABANCI

Bir fotoğraftan yola çıkarak, tiyatro ve sinemamızın unutulmaz
oyuncularından Erkan Yücel üzerine bir güzelleme...

26 AŞKTAN DA ÜSTÜN

Ridley Scott, 'kadın özgürlüğü' üzerine söylenebilecek her şeyi
bu filmde bir araya getiriyor: Thelma Ve Louise.

28 ÖLÜM KARARI

Sinema sanatının en üretken yönetmenlerinden olmasına karşın,
'kalite'den ödün vermeyen Woody Allen'ın en iyilerinden bir seçki.

32 AİLE OYUNU

Herkes Seni Seviyorum Der (Everyone Says I Love You),
Şöhret (Celebrity), Sevimli Fahişe (Mighty Aphrodite),
Akrebin Laneti (The Curse Of The Jade Scorpion),
Nokta, Anneme Dokunma (Cyrus).

36 SAPIK

Günden Kalanlar (The Remains Of The Day), Film Çözümlemeleri-4
(Gölgeler Ve Suretler), Uluslararası Suç ve Ceza Film Festivali Kısa Film
Yarışması, Françoise Dorléac, Uluslararası Engelsiz Film Festivali.

THOR

YÖNETMEN Kenneth Branagh

OYUNCULAR Chris Hemsworth,
Natalie Portman, Anthony Hopkins,
Stellan Skarsgård, Tom Hiddleston

YAPIM 2011 ABD

SÜRE 114 dk.

DAĞITIMCI UIP

THOR'U DA ÖFKE DENETİMİNDEN MUZDARİP SÜPER KAHRAMANLAR zincirine eklediler ya, pes artık! Çok da gücenmemek lazım, onu da bu cahil ve öfkeli çocuklar/adamlar çağına uydurmak gerekiyor, kökeni en az 50 yıl öncesine kadar dayanan her çizgi roman kahramanına yapıldığı gibi. Kendi çocukluğunuzda, o toz ve mürekkep kokan siyah beyaz sayfalarda bir çizgi roman kahramanı ile kurduğunuz ilişkinin çok da önemi yok aslında. Huysuz çocukluğu bir kenara bırakmanız ve bu zaman ayarı yapılmış yeni uyarlamalarla bir şekilde uzlaşmanız bekleniyor sizden. Emanete ihanet eden birçok berbat uyarlamaya kıyasla, "Thor"la uzlaşmak o kadar da zor değil aslında. Ama uzlaşmadan önce neleri göze alıyoruz, bir özetleyelim.

Ölümlü Donald Blake alt benliğiyle gerçek kimliği, yani fırtına tanrısı Thor arasında gidip gelen bu sarışın ilahı, mitoloji tanrılarına yaraşır vakur haliyle anımsıyorsanız, kusura bakmayın, burada sadece oyunağı elinden alınmış şımarık bir oğlan çocuğu bulacaksınız. Ona tanrısal gücünü verip alt edilemez bir varlığa dönüştüren Mjöllnir elbette ki Thor'un ayrılmaz bir parçası, Kral Arthur için Excalibur neyse bu da onun için aynı; ama tüm filmi bu nesnenin yokluğunun yarattığı çaresizlik üzerine kurmak, bir süper kahramana yapabileceğiniz en büyük kötülük olsa gerek. Sihirli çekici olmayınca Thor'u da yok saymaktır bu. Çizgi romandaki kırılma, olgun ve ağırbaşlı ölümlü benliğine kıyasla, buradaki yakışıklı oğlan, Amerikan güreşi müsabakalarından kovulmuş bir güneyliyi, bir holiganı, haydi bir de bizden bir deyim olsun, bir hırboyu andırıyor. Odin tanrı olmanın asıl sorumluluğunu öğrensin diye onu dünyaya sürgün etmiş olsa bile, bazen yeryüzündeki insanlar daha fazla büyüklük ediyorlar. Kısacası, Thor'un Mjöllnir'i niye ve nasıl hak ettiğinin burada çok kaba bir ifadesi var. İlla ki hayatını feda etmesi gerekiyor. Yani bu hödüğün sağduyuya, birikimle ve anlayışla iflah olacağı falan yok. İnsanlık için ağır bir hakaret!

Genel olarak Batı kültürünün mitolojiye ve tanrısal varoluş kavramına çarpık bakışının bir uzantısı bu aslında. İşin içinde tanrılar varsa, sadece öfke patlamaları, güç gösterileri ve abartılı fedakarlıklar ön plana çıkıyor. Buna bir de popüler kültürle beslenmiş genç bir izleyici kitlesinin sırtını tıptışlama arzusunu ekleyin. Video oyunları ile haşır neşir olan bu seyirci kuşağı da mitoloji tanrılarının sadece öfkeli olabileceğini, başka da bir şey olmayacağına Kratos gibi örneklerle çoktan koşullandı bir kere. Filmdeki tüm aksiyon sahnelerinin, Thor'un kankalarının, kötü anlamda birçok video oyununu taklit etmesi ya da anırtması bu yüzden. Bu genç izleyiciler, oyunlarda en az iki üç yıl önce gördükleri şeylere bir filmde aynen rastladıkları için heyecanlanıp sevinebiliyorlarsa, sahiden sevgi dolu olmalı.

Hani son 15 yılda insani öğelerin ön plana çıktığı süper kahraman filmleri daha çok sevilmişti? Bu tür filmlerde kötü adamların süper güçlerle, biraz da zeka katılsa fena olmaz, hacamat edilip paçavraya dönüştürülmesini izlemekten asla şikayet edemeyiz. Oysa burada sadece tanrılar (öyle kibirliler ki çok sıkıcılar) ve eylemlerine seyirci kalan insancıklar var. Buna da keyifli diyemeyiz. Thor'un yeryüzündeki ölümlü dostları sadece kağıt üzerinde kabul edilebilecek bir tek boyutluluğa sahip. Sanki hiç evleri yok, sosyal hayatları ya da akrabaları bulunmuyor ve sadece yaptıkları işi biliyorlar.

Branagh belli ki hikayenin Asgard kanadını daha Shakespeare-vari, daha trajik bulmuş, filmin birçok parlak anı ya da özgün esere saygı gösterileri bu tanrılar mekanında gerçekleşiyor. Örneğin Tom Hiddleston, gerek fiziğiyle gerekse karakterinin fırladıkları değişkenliğini olağanüstü yansıtırma becerisiyle kusursuz bir Loki'ye dönüşmüş. Asgard'a ihanetinin, arada kalmışlığının itkileri son ana kadar bulanıklığını koruyor. Senaryo, çizgi romanda eylemleri bazen sadece 'kötülüğe tutkun' olmasıyla açıklanan Loki'ye daha fazlasını katıyor, onu neredeyse sempatik ve Thor'dan daha insani bir karaktere dönüştürüyor. Thor'un bazen kasıtlı bazen kasıtsız

Marvel'in üzerinde en denetimli çalıştığı uyarlamalarından biri değil belki. Buna karşın gelecekteki Marvel evreninin tamamlayıcısı olarak belli bir değer taşıdığını göz ardı etmek o kadar da kolay değil.





Branagh hikayenin Asgard kanadını daha Shakespeare-vari bulmuş, filmin birçok parlak anı ya da özgün esere saygı gösterileri bu tanrılar mekanında gerçekleşiyor.

defalarca gülünç duruma düşmesine rağmen, Odin-Loki açmazı gayet güzel çalışıyor.

Asgard'la Yer gezegeni arasındaki geçişlerin zamanlaması da nerdeyse kusursuz. Dünyanın sıkıcı görünmeye başladığı her seferinde Asgard'ın entrikası, zamana karşı yarışı ve bir kıyamete doğru yaklaşması hikayeyi ivmelendirip renklendiriyor. Tıpkı çizgi romanda olduğu gibi.

Thor'un en ciddi baş belalarından biri olan Destroyer'ı organik görünümlü bir metal yığını olarak, karmaşık işleyişinin ayrıntılarına girmeyi ihmal etmeyen özel efekt sihirbazlıkları sayesinde kanlı canlı görmek de her Marvel hayranı için burun kıvrılmayacak kadar güzel anlar sunuyor.

Uzlaşmayı en kolay kılan şey ise, Fox ve Warner gibi dev stüdyoların inisiyatifine kaldığı günleri geride bıraktığından bu yana sinemada da aynı evreni oluşturmaya uğraşan Marvel'in bu

yönde harcına attığı küçük katkılara ilk elden tanık olabilmemiz. Bunların hepsini burada sayarak filmin az sayıdaki sürprizini de berbat etmeye gerek yok. Yalnız kapanış jeneriğinin sonuna kadar kalmayı ihmal etmeyin. Tabii bulunduğunuz sinemadaki makinistin iyi tarafından kalkmış olmasına da dua ederek...

Marvel'in üzerinde en denetimli çalıştığı uyarlamalarından biri değil belki, hatta güncelleme kaygılarının en ağır basanı. Buna karşın gelecekteki Marvel evreninin bir tamamlayıcısı olarak belli bir değer taşıdığını tümüyle göz ardı etmek o kadar da kolay değil. [A]



Thor'u karşı konulmaz bir seks ikonuna dönüştürmek gülünç ama eğlenceli.



Gerçek nesneleri ve mekanları oyuncak gibi gösteren yapay 3D müdahalesi.

JACK BLACK GULLIVER'İN GEZİLERİ

GULLIVER'S
TRAVELS



ŞİMDİ BLU-RAY, DVD VE VCD'DE

tiglon

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

© 2010 Twentieth Century Fox Film Corporation and Dune Entertainment II LLC. Tüm Hakları Saklıdır.
© 2011 Twentieth Century Fox Home Entertainment LLC. Tüm Hakları Saklıdır.





BENİ ASLA BIRAKMA

BİRİNE KARŞI AŞIRI BAĞLILIK DUYGUSU KOLAY AÇIKLANAMAZ. ONU SEVMENİN ötesinde 'kaybetme korkusu' baskındır: Yalnız kalma endişesi, daha yaşanacak çok şey olduğuna dair kaygılar... Çoğu kez de kendi ölümünden korkar insan. Ölümden korktuğu için değil, bağlandığı kişinin nasıl acı çekeceğini hissettiği için.

Bir roman, eğer dramatik romantizm alanında anlatıyorsa hikâyesini, bu güçlü duyguları merkezine alır. Fakat bir de, beş yaşından bu yana İngiltere'de yaşayan 1954 Japonya doğumlu Kazuo Ishiguro'nun yazdığı gibi, 'kaderlerini kabullenmek zorundaki kahramanları' olan aşk üçgenini, distopik çağrışımları olan bir toplum modelinde 'steril' bir yatılı okulda eğitim gören üç öğrenci üzerinden anlatırken bilimkurgusal tabana oturtmak şeklinde bir kurgusal zorluğa sahipse, gerçekten de çok iyi bir edebi metin olması gerekir: "Beni Asla Bırakma", yayımlandığı 2005'te Time tarafından İngilizce yazılmış en iyi 100 roman listesine alınmış. Film de, romanın altından kalkmayı başarmış.

Filmde 70'ler, 80'ler ve 90'lar olmak üzere üç farklı zaman diliminde geçen öykü, aslında bir zamana ve mekâna bağlı olmadan yorumlanabilse de, İngiltere vurgusuyla, iklimin özelliklerini sistemin baskıcılığıyla eşleştiren yapı tastamam kurulmuş. Her daim kapalı ve kasvetli hava, ilgiden ve sevgiden yoksunluğu simgeliyor. Oysa okul günlerini izlerken, bir heykel gibi kaskatı müdire Miss Emily tarafından vurgulanan sözlerle sağlıklı bedenlerdeki 'özel çocuklar' olduğunu öğrendiğimiz, sporun yanı sıra sanat çalışmalarıyla ruhlarının da 'arınık' olması hedeflenen öğrencilerden üçü, sevgiyi tanıyacaktır. Yazgıları ileride iki kez kesişecek üçlünden Kathy, diğer erkek çocukların hedefindeki Tommy'yle yakınlaşır; Ruth ise mizacı gereği Tommy'yi elde eder... Sonraki yıllarda Kathy onlardan uzaklaşacak, Tommy olgunlaşacak, Ruth çöküşü en çabuk yaşayan olacak... 'Kaçınılmaz son'a doğru Kathy ve Tommy kısa bir süre aşkı yaşayacaktır. Çekimler süresince etkileşimleri -belli ki-

kuvvetli olan oyuncularla yönetmenin bakışından, inanılmaz patetik bir film çıkmış. Hüzünleniyor, kalbiniz buruluyor ve basbayağı acı çekiyorsunuz. "Baskı"da (One Hour Photo) Robin Williams'in canlandığı, sorunlu, yalnız, aile özlemi çeken adamın dünyasını 'inceleyen', önemli müzik videolarının yönetmeni Mark Romanek, üçü de 'kurban' olan karakterlerinin ruhlarını dilimleyerek, ölüme giderken duyumsadıklarını ve duygularını seyirciye aktarmayı başarıyor.

Bu noktada, "'Beni Asla Bırakma'yı bu denli değişik ve düşündürücü kılan nedir" sorusunun yanıtı, yazarın parıltılı zekasını işaret etmekte: Farklılık, aşk öyküsünü, düş gücünü kullanarak ve gerçeklik yanılması yaratarak anlatmasında. Ve zaman çizgisi üstünde ilerleyen kahramanlarının önündeki aşılması zor engelleri zekice kurması: Öykünün sizi de 'kırdığı' yerde, Kathy ve Tommy, ölümlerini birkaç yıl daha geciktirebilmek için Miss Emily'den yardım istediklerinde adeta duvara tosluyorlar. İstedikleri sadece biraz zaman... Onlar için her saat değerli. Hani, bizlerin sevdiklerimize ayırmadığımız birkaç saat!

Peki, neden yirmili yaşlarında, en geç otuzların başında genç ölmek zorundalar? Ebeveynleri nerede? Okulda neden bedenlerinin sağlığı öne çıkarılarak eğitim veriliyor?

Eserin gücü, bu soruların yoğunluğunda yatıyor... Çünkü bir romanı / filmi en değerli yapan şeye, 'mimari bir incelikle' yerleştirilmiş katmanlara sahip: Yatılı okul, öğrencilerin aralarındaki ilişkiler, kim oldukları ve ne için yetiştirildiklerine dair gerçek, bilimsel katılık; kıskançlık - kalp kırıklığı - terketme - acıma... Yan temaları da ziyadesiyle iyi yazılmış kitap, Danny Boyle'un üç filminin senaristi olan Alex Garland tarafından en doğru sonucu verdiği düşündüğümüz şekilde uyarlanmış. Sonuç: Her unsuruyla kusursuza çok yakın bir çalışma. 



Kathy'de Carey Mulligan bir adım öne çıkıp, geçen yıl aday olduğu Oscar'ı ileride mutlaka kazanacağının sinyalini veriyor.



Tıp insanlarının 'özel yetiştirilen donörleri kullanarak' Hipokrat Yemini'ni 'kolayca' çiğnemeleri, öykü zincirinin zayıf halkası!

ORIJİNAL ADI Never Let Me Go
YÖNETMEN Mark Romanek
OYUNCULAR Carey Mulligan, Andrew Garfield, Keira Knightley, Charlotte Rampling, Sally Hawkins
YAPIM 2010 İngiltere-ABD
SÜRE 103 dk.
DAĞITIMCI Tiglon

Mark Romanek, üçü de 'kurban' olan karakterlerinin ruhlarını dilimleyerek, ölüme giderken duyumsadıklarını aktarmayı başarıyor.



İÇİMDEKİ YANGIN

NGİLTERE’NİN DÜNYAYA EN GÜZEL
ARMAĞANLARINDAN ALTERNATİF ROCK

grubu Radiohead’i, bu filmden sonra daha bir seveceksiniz desek, abartmış olmayız. Film, öyle bir açılış sahnesine sahip ki, 2 saat 10 dakika boyunca göreceğimiz konusunda tez elden ipucunu elimize tutuşturuyor. Grubun “You and Whose Army?” parçası eşliğinde kafaları tıraş edilen çocukları görüyoruz ve içlerinden birini, topuğunda üç nokta olanı aklımızın köşesine bir yazıyoruz. Hemen belirtelim, filmi izlerken görsel hafızanızı diri tutmakta fayda var, finalde bazı detaylar epeyce işinize yarayacak.

Wajdi Mouawad’ın uzunca tiyatro oyunundan uyarlanmış olmasına karşın asla teatral olmayan, su gibi akıp giden, merak duygusunu her an ayakta tutan bir film var karşımızda. Bu açılıştan sonra, biri erkek diğeri kız iki genç kardeşin, ölen annelerinin vasiyetini dinledikleri noter odasında buluyoruz kendimizi. Öyle bir vasiyet ki, Kanada’dan kalkıp Ortadoğu’ya, annelerinin memleketi olan Lübnan’a gitmelerini gerektiriyor. Üstelik öldü diye bildikleri babalarını ve ilk defa varlığından haberdar oldukları ağabeylerini arayıp bulmaları gerekiyor vasiyete göre...

Üzerine epeyce kafa patlatıldığı hemen anlaşılan şahane bir kurgu eşliğinde, bu iki kardeşle beraber biz de parçaları birleştirmeye çalışıyoruz öykü boyunca... Öte yandan paralel kurguyla, yıllar önce annenin Lübnan’da başından geçen korkunç olaylara tanıklık ediyoruz. Hristiyanlarla Müslümanlar arasında tırmanan, milliyetçiliğin de işin içine girmesi sonucu tam bir çıldırma haline dönüşerek katliamlara sebep olan kargaşadan, anneleri Nawal Marwan da payını çokça alıyor. Bebeğini taşıdığı sevgilisinin, ailesi tarafından öldürülmesi üzerine teyzesi tarafından korunup yurtdışına kaçırılan Nawal, aradan yıllar da geçse yavrusunu aramaktan usanmıyor. Tüm bu bilgileri, günümüzde annelerinin vasiyetini yerine getiren kardeşlerin yolculuğu sırasında ediniyoruz. Onun çalkantılı hayatını keşfettikçe, kardeşler de kendilerini bekleyen korkunç sırرا adım adım yaklaşıyorlar.

Kanadalı yönetmen Denis Villeneuve’ün dördüncü uzun metrajı olan “İçimdeki Yangın”, bu seneki Oscar’larda en iyi yabancı film dalında yarışan, yılın en sağlam yapıtlarından biri. Epizodik anlatımı ve başlıklara ayrılmış yapısıyla Lars Von Trier’in “Dalgaları Aşmak”ını (Breaking The Waves) anımsatırken, ara yazıların biçimi ve rengiyle Michael Haneke’nin “Ölümcül Oyunları”nı (Funny Games) akla getirmesi bilinçli bir tercih olmalı. Zira “İçimdeki Yangın”, hem Haneke’nin filmi kadar tedirgin edici hem de insanların birbirine karşı silahlarla oynadığı ‘savaş oyunu’nun sonuçları o filmdeki kadar ölümcül...

Filmde yer alan bir başka Radiohead parçası ise “Like Spinning Plates”... Meraklısı “Amnesiac” albümündeki bu parçanın ‘tersten’ okunarak söylendiğini hatırlar. Tuhaf bir etkiye sahip şarkının yapısına uygun olarak, filmin de kurguda olayın akışını tersine çevirmesi, anlatımı altüst ederek yapboza benzetmesi, yönetmenin Radiohead’in şarkısından nasıl etkilendiğini de açık ediyor. Yönetmen, filmin görselliği üzerine de hayli kafa yormuş belli ki... Sözgelimi Lübnan’daki otobüs katliamı sahnesindeki açılar, yahut iki kardeşin ana rahmine düştüklerini öğrendiğimiz anda, bugünkü yetişkin halleriyle cenin pozisyonunda havuza beraber atlamaları gibi geçişler, etkileyici sinemasal anlar olarak belleğimize kazınıyor.

Geçen ay bu film vesilesiyle İstanbul Film Festivali’ne konuk olan anne Nawal Marwan rolündeki Lubna Azabal, kuşkusuz filmin en büyük kozu. Yüreklerle işleyen duruşu, bakışı ve performansıyla yakından takip edilmesi gereken bir cevher Azabal...

“İçimdeki Yangın”, bu yıl görebileceğiniz en iyi filmlerden biri. Hatta sinemayı neden sevdiğimizi yeniden hatırlatan, o mahvedici filmlerden biri de diyebiliriz. 



Ortadoğu ve Arap coğrafyasının alev alev yandığı günlerde, Beyrut’un acılı geçmişine bir yolculuk.



Filmin finalindeki acı sürprizi ‘yumurtlayacak’ biriyle beraber asla izlenmemesi gerek.

ORJİNAL ADI Incendies

YÖNETMEN Denis Villeneuve

OYUNCULAR Lubna Azabal,

Mélissa Désormeaux-Poulin,

Maxim Gaudette, Rémy Girard,

Abdelghafour Elaaiz

YAPIM 2010 Kanada-Fransa

SÜRE 130 dk.

DAĞITIMCI M3 Film

(Mars Production - Bir Film)

Yönetmen Denis Villeneuve’ün dördüncü uzun metrajı, bu seneki Oscar’larda en iyi yabancı film dalında yarışan, yılın en sağlam yapıtlarından biri.



ZEFİR

BELMA BAŞ'IN İLK UZUN METRAJLI KONULU FİLMİ "ZEFİR", SENARİST-yönetmenin 2006 yapımı kısa filmi "Poyraz"ın duygusu üzerinden yürüyen bir yapıya sahip. Genç sinemacı, hayatla ölüm arasında slalom yapan hikayesi ve yalpalamayan anlatımıyla saygıdeğer bir ilk film çalışmasına imza atıyor "Zefir"le.

Anneannesi ve dedesiyle kırsalda yaşayan Zefir'in 'anne sevgisi' nin (arayışının) yansımalarını izliyoruz hikayede. Sağlam bir aktivist olan annesinin ara sıra yaptığı ziyaretlerle bu duyguyu tatmin etmeye çalışan yeni yetme kız, 'yalnızlık' ını bastırılmış bir 'öfke'yle yansıtıyor, 'boğulma'yı önlemek için 'sert' bir kimlik geliştiriyor. 'Rutin' içinde dikkat çekmeyen bu tavır, giderek onun annesiyle olan ilişkisinin belirleyicisi oluyor ve Zefir'i 'karanlık'a hapsediyor. Oradan çıkıp 'normal' olmasıysa neredeyse imkansız gibi, kendisinin çabalamasındansa 'çözüm'ün onu arayıp bulması gerekiyor...

Belma Baş, "Zefir"le bir 'büyüme' hikayesi anlatır gibi görünüyör başlangıçta. Başkahramanın hayatın tekdüzeliği içinde yolunu bulma çabası öne çıkıyor önceleri. Annesiz ve babasız büyümenin yarattığı kaybı tolere etmek, kızcağız için ekstra efor demek ve o da belli ölçüde bu eforu gösteriyor. Ancak 'sınırlı' iletişimin ortaya çıkardığı 'genişleyememe' duygusu, bir süre sonra içten içe yemeye başlıyor onu, yıpratıp çürütüyor. Gencecik olmasına rağmen 'hasar' büyük oluyor ruhunda, çıkmaz sokaklara giriyor giderek, yalnızlaş(tırıl)manın üstesinden gelmeyi başaramıyor.

"Zefir"ın hikayesinde 'anne' motifinin birçok anlamı var kuşkusuz. İlk akla gelense, 'varlığıyla yokluğu bir' görünen annenin 'suçlu' olarak hissedilmesi oluyor. İdealleri uğruna çocuğunu bırakan ve onu yalnızlığa iten anne, belli ki birçok şeyden 'sorumlu'. Arkasını dönüp gitmesinin ardında yatan 'haklı gerekçe' tatmin edici değil, dolayısıyla da anneye belli bir mesafeden bakmamız gerek. Ona yakınlaşıp empati kurmak gibi bir kaygımız olmamalı; en azından Belma Baş'ın anlatımından bunu hissediyoruz.

Öte yandan Zefir'in annesiyle kurduğu ilişkinin 'sevgi' boyutu da es geçilir gibi değil. Ondan nefret ettiğine dair bir işaret görmüyoruz, hatta fazlasıyla sevdiğine dair işaretler mevcut hikayede. Annesi Zefir için bir 'kaynak' olduğu kadar, bir 'kurtuluş' aracı da aynı zamanda. Onun arkasından bakakalmak istemiyor, 'çıkış' umutlarının suya düşmesi demek bu çünkü. Annesine ne kadar 'yakın' olursa, 'çözüm'e da o kadar yakın olacağına inanıyor. 'Gidiş' se bütün bu beklentileri darmadağın edecek belli ki, 'kanayan yara' daha da açılacak ve 'bitiş noktası'na kadar sürükleyecek Zefir'i.

Belma Baş, Cem Yılmaz'ın da desteğini alarak yola çıktığı ilk filmiyle daha çok canlar yakacağını kanıtlayan bir performansla ulaşıyor. İçeriğinden sızan 'kuşku' ögesini görsel yapısıyla da destekleyen film, 'tekinsiz' bir atmosfer içine sokuyor bizleri ve diken üstünde bir tura çıkarıyor. Yönetmenin finalde vurduğu darbeyse işin 'acı'sını doruğa taşıyor, izleyenin ayaklarının altındaki kaygan zemini tümünden kaldırıyor, 'serbest düşüş' moduna sokuyor onu. Hikayenin ilk anından itibaren aklımıza düşen tohumlar burada yeşeriyor, dimdik yükseliyor ve sonsuza kadar susturuyor bizi.

Filmin 'koyulaştırılmış' tonları arasında kendini bir 'çiçek' gibi hissettiren Zefir'i canlandıran Şeyma Uzunlar, "Poyraz"dan aşına olduğu rolüne öylesine yaklaşıyor ki, onu başka bir rolde görmek istemiyoruz! Sıkı sıkıya tutunduğu Zefir'in 'arayış'ı Şeyma'nın bedenine hapsolmuş sanki, oradan hiç çıkmayacakmış gibi... Her rolüne ekstra bir derinlik katan Vahide Gördüm de 'anne' kompozisyonuyla Şeyma'nın gerisinde kalmıyor, filmin 'profesyonel' kanadını temsil ederken yapaylaşmıyor, aksine 'doğa'nın bir parçası haline geliyor. Bu iki ismin etkisi, "Zefir"ın film olarak başarısının üzerine çıkıyor sonuç olarak. 



Görselliği de çarpıcı olan filmin görüntü yönetmeni Mehmet Zengin'in çalışmasına şapka çıkarıyoruz.



Cem Yılmaz'ın sesiyle katıldığı sahne, filmin bütünü içinde 'yama' gibi duran tek bölüm.

YÖNETMEN Belma Baş

OYUNCULAR Şeyma Uzunlar,

Vahide Gördüm, Sevinç Baş,

O. Rüştü Baş, Fatma Uzunlar,

Harun Uzunlar

YAPIM 2010 Türkiye

SÜRE 93 dk.

DAĞITIM Tiglon

(Filmik Prodüksiyon - FC İstanbul)

Filmin 'koyulaştırılmış' tonları arasında kendini bir 'çiçek' gibi hissettiren Şeyma Uzunlar, "Poyraz"dan aşına olduğu rolüne öylesine yaklaşıyor ki...



PINA

YÖNETMEN Wim Wenders

OYUNCULAR Regina Advento, Malou Airaud, Ruth Amarante, Pina Bausch

YAPIM 2011 Almanya

SÜRE 106 dk.

DAĞITIMCI Tiglon (Bir Film)

Bausch'un eserlerini
takip etmişseniz, yoğun
hüzünle kaplı,
'dramatik' bir dans
gösterisi göreceksiniz.

ÖNCEDEN SÖYLEYELİM; BU FİLM, PINA BAUSCH İLE TANIŞIKLIK DERECENİZ VE beyazperdede görmeyi umduğunuz 'veri' ile bağlantılı olarak birbirinden farklı sonuçlar doğurabilecek bir yapım. Bausch'un eserlerini takip etmiş ve izlemişseniz, yoğun hüzünle kaplı, 'dramatik' bir dans gösterisi göreceksiniz beyazperdede. Zira bu film sanatçının 25 yıllık arkadaşı usta yönetmen Wim Wenders'in imzasını taşıyor. Film için seçilen danslardan açık alanda bile 'dar' kalan sekanlara kadar her adımda bu hüznü hissediyorsunuz. O kadar ki, usta yönetmen, endüstri şehrinin demir yığınlarını da bu hüzne ortak etmekte son derece işlevsel bir dil tutturmuş.

Pina Bausch'un fanatik bir hayranıysanız ve karşınızda daha kompleks, dört başı mamur dans gösterisi bekliyorsanız, sunulanı 'hafif' olarak nitelendirebilirsiniz.

Bausch ile sadece ismen alakadar olanlardansanız ve karşınızda onu detaylıca anlatan bir belgesel görmeyi umuyorsanız kısmi hayalkırıklığı yaşama ihtimaliniz büyük. Zira film de 'kısmi bir

belgesel' aslında.

Bausch'un dansçıları, birkaç cümle ile ustalarının kendi üzerlerindeki emeğini ve etkisini anlatıyorlar; daha doğrusu özetliyorlar. Dans gösterisini yapanlar da onlar olduğu için öğretmenden ziyade öğrencilerinin filmine dönüşüyor yapım. Zaten Wenders'in de üzerinde durduğu üzere, bu bir etki ve hissiyat filmi. Pina'nın üzerinde bıraktığı tesiri, öğrencileri aracılığıyla izleyiciye yansıtmaya çalışıyor yönetmen.

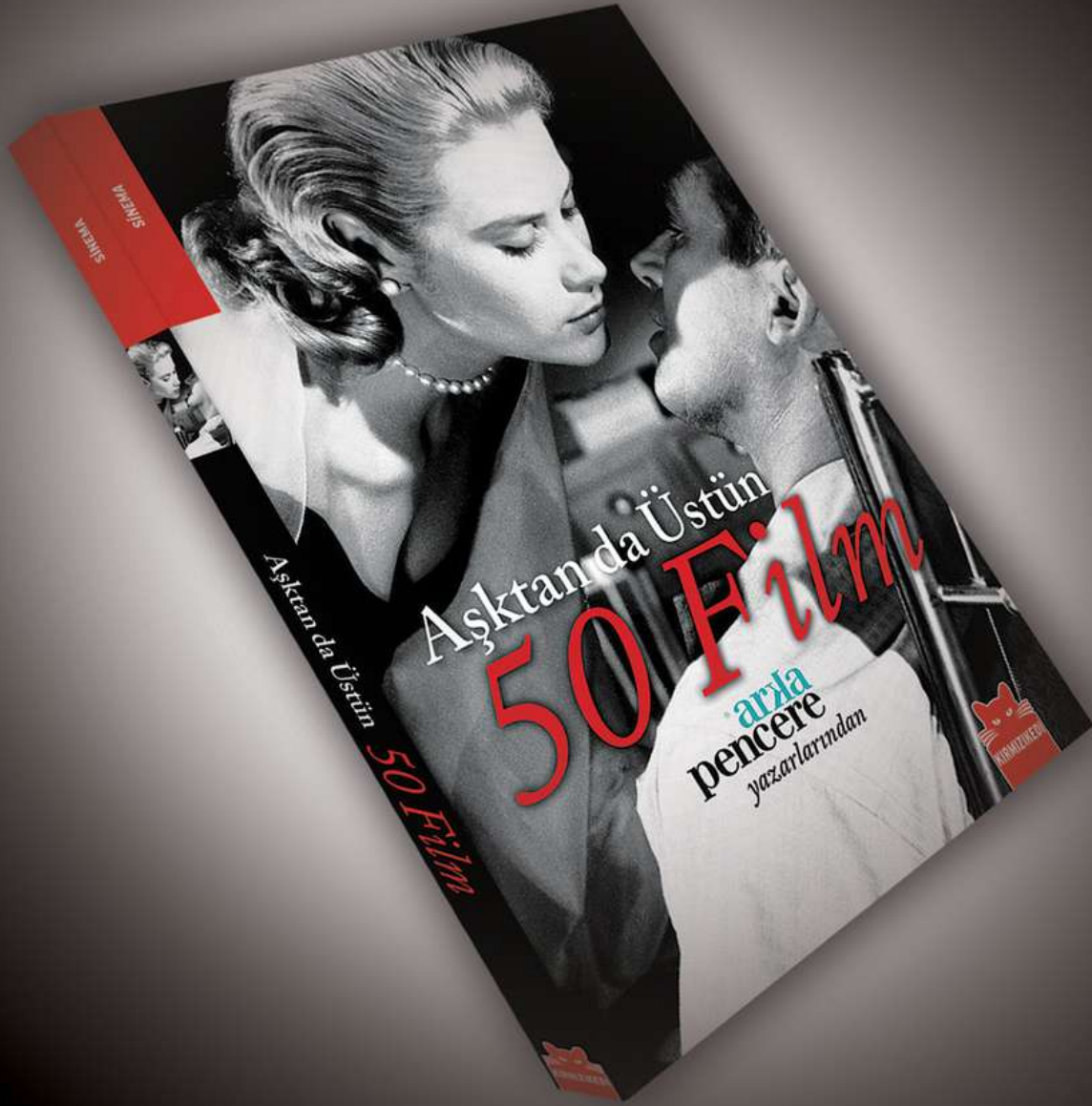
Filmi 3 boyutlu yaparak bu tesiri iyice perçinlemeyi amaçlıyor. Ama 3 boyutlu olmasaydı etkisi bu kadar kuvvetli olur muydu diye de düşünmüyor değil insan. Teknoloji ve etki bileşimi, Pina Bausch'un sıradışılığının önüne geçip öze değil surete vurgu yapıyor biraz da. Kim bilir, bu da belki Wenders'in gözyaşlarını saklama yöntemidir.

Pina'nın hayatını klasik bir belgesel ile değil, onu var eden danslarıyla anlatması...

Kişiyle, konuyla ve modern dansla bir şekilde hasbıhal etmemiş seyirci için film, yabancılaşmaya çok müsait.

Altı yazar, altı ayrı üslup, 50 başyapıt...

Cem Altınsaray, Tunca Arslan, Kemal Ekin Aysel, Burak Göral, Murat Özer ve Burçin S. Yalçın tarafından kaleme alınan bu filmler, okuyucuyu sinema tarihinde ileri geri ışınlayarak renkli ve doyurucu bir yolculuğa çıkarıyor.





HIZLI VE ÖFKELİ 5: RIO SOYGUNU

ORJİNAL ADI Fast Five

YÖNETMEN Justin Lin

OYUNCULAR Vin Diesel, Paul Walker,

Jordana Brewster, Dwayne Johnson

YAPIM 2011 ABD

SÜRE 130 dk.

DAĞITIMCI UIP

Seriye taze bir soluk getirmeyi, izleyicilerini yeni bir hız trenine bindirmeyi amaçlamış ve başarmış.

POPÜLER BİR AKSİYON FİLMİNİN ORTA HALLİ ÜÇ DEVAMININ ARDINDAN GELEN dördüncü devam filminden ne beklersiniz? "Hızlı Ve Öfkeli 5: Rio Soygunu", seriye taze bir soluk getirmeyi ve izleyicilerini yeni bir hız trenine bindirmeyi amaçlamış. Bunu büyük ölçüde başardığını görmek sürpriz oldu açıkçası...

İsmine 5 rakamı eklenen bir filme taze soluk kazandırmak kolay değil. Basit bir 'gizli polis' klişesinden yola çıkan serinin ilk filminin kahramanları bir eksikle yola devam ediyorlar. Ancak serinin diğer filmlerini yok sayan bir mantık yerine onların iyi özelliklerini bir araya getiren bir yapıya eklenen yeni bir dişli karakter, yeni ve egzotik bir lokasyon (Rio) ve alabildiğine büyük, üstelik 'old school' (eski tarz) aksiyon sahneleri iyi gelmiş...

Serinin lokomotif karakteri Dominic Toretto'nun (Vin Diesel) kurtarma operasyonu ve gerçekleşen soygunun ardından diğer filmlerden de alınan karakterlerle oluşturulan yeni 'ekip', Rio'da büyük bir vurgunun peşine düşer. Bu hırsız-polis oyununda taraf değiştiren O'Banner'ın (Paul Walker) yerini ise

Vin Diesel'le dönemdaş Dwayne Johnson'ın alması enteresan bir kışırmaya sahne oluyor. Burada, en üst seviyesine "Büyük Hesaplaşma"da (Heat) rastlanan, 'birbirine yakınlık duyan zıt kutuplar' trüğü denenmiş ki rahatsız etmiyor.

Asıl rahatsızlık veren kısım hızlı arabalarla soygun yapan bir çetenin, zekaları ve alavere-dalevereyle soygun yapan Danny Ocean çetesine özenmesi... Nitekim filmin ortalarında hissedilen "Ocean's" özentiliği bu serinin tam zıddı bir yöne doğru yalpalanmasına yol açıyor. Neyse ki sonrasında bu sevdadan vazgeçilip, Rio caddelerinde gerçekleşen, iyi hesaplanmış final kışırmasına geçiliyor.

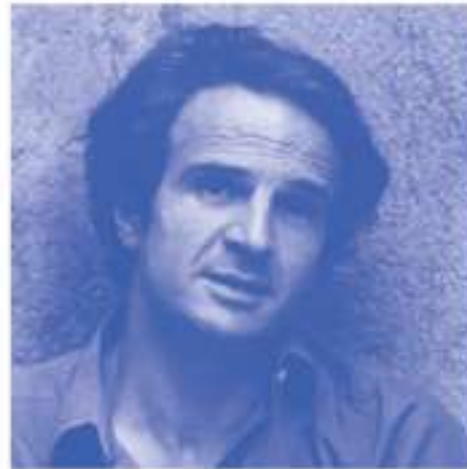
İyi başlayan, ortalarda yalpalayan, ama finale doğru giderek yükselen bir adrenalin grafiği çizen olay örgüsü, "Bourne" etkisi taşıyan müzikleri, şık görüntüleri ve sempatik oyuncularıyla iyi bir seyirlik. 

 Jenerik sonunda serinin takipçilerini yakından ilgilendiren bir sahne var. Aman yerinizden kıpırdamayın...

 Latin ülkelerinde geçen her aksiyon filminin kötü adamı Joaquim de Almeida olmak zorunda mı?

"Film çekmek insanın farklı yaşlarda kendi fotoğrafını çekmesi gibi bir şey. Hepsi farklı görünür, ama aslında hepsi aynıdır."

Wong Kar-Wai



altyazı
AYLIK SINEMA DERGİSİ

Sinema üzerine düşünen dergi
Her ay bayilerde



TEHLİKELİ TUTKULAR

ORJİNAL ADI Cherrybomb
YÖNETMENLER

Lisa Barros D'Sa, Glenn Leyburn

OLUNCULAR Rupert Grint,

Robert Sheehan, James Nesbitt,

Kimberley Nixon, Niamh Quinn

YAPIM 2009 İngiltere **SÜRE** 86 dk.

DAĞITIM Tiglon (Kalinos)

Aykırı bir gençlik filmi
olmaya çalışan film,
ergen sorunlarına
ergence bakışının
kurbanı oluyor.

YENİ YÖNETMENLERİN ÇEKTİKLERİ GENÇLİK FİLMLERİNDE EN BÜYÜK SORUN, ergenlik çağının anlatılması değil, bu yılların ergen bir gözle anlatılması. "Tehlikeli Tutkular" (Cherrybomb), görmüş geçirmişlikten ve olgunluktan nasibini almadan bir ergenlik çağı dramına soyunuyor. Haliyle çelişkili ve ahlaki değerleri sorgulanır bir film bu. Öykü ilerledikçe, karakterlerin motivasyonu da seyirci için inandırıcılıktan uzak bir hale geliyor.

Toy bir sinema ve sanki 15 yaşındaki bir gencin elinden çıkmış gibi duran senaryo bunda en büyük payın sahibi. 10'lu yaşlarının ikinci yarısına yeni başlamış, biri serseri biri de mülayim iki karakterin, hayatlarına giren bir kızı kapmaya çalışmak için yarışması filmin ana motoru haline geliyor. Tabii kızın erkeklerden, barda olay çıkarmak, duvarlara yazılar yazmak, parti düzenlemek, 'en çılgınca şeyi yapmak' gibi talepleri var. Film boyunca bu taleplerin mümkün olan en çocuksu biçimde yerine getirildiğini görüyoruz.

Yönetmenler kitle olarak, filmde anlattıkları yaş

grubunu seçmiş gibi. Buna karşın o cenahın da ilgisini çekecek bir yapım değil bu. Başroldeki Rupert Grint, Harry Potter serilerinin sakar ama iyi kalpli genç büyücüsü rolünden sıyrılmamışçasına canlandırıyor karakterini. Bir sihirli asası eksik elinde. Esas çocuğun yanında özgüvensizliğiyle ikinci adam olmayı hep kabullenmiş gibi davranıyor. Filmde, yetişkin seyirciye cazip gelmesi için konulmuş, serseri çocuğun 'asitçi' eskisi işsiz güçsüz babası ve 'kazanan' olmayı kafasına koymuş 'vahşi kapitalist' abisi gibi karakterler üzerinden tanımlanan aile dramı da incir çekirdeğini doldurmaya yetmiyor.

"Tehlikeli Tutkular"ı stilize etmek adına yapılan renk ve kurgu oyunları, gençlerin birbirlerine gönderdikleri mesajları ekrana bindirmek gibi numaralar da adeta bir 'aykırı gençlik filmi' klişesi olarak seyirciyi esnetiyor. 

İlgenglik çağında cinselliğin bireyler üzerindeki aşırı motivasyonunun yıpratıcı sonuçlarını irdelemek iyi fikir.

Filmin sonu iş olsun diye bir cinayetle bağlanıyor. En ucuz oldubittiye getirme numarası tekrarlanıyor. 

"SİNEMACILIK VE FİLMCİLİK YARARINA BAĞIMSIZ İLETİŞİM PLATFORMU"

sadibey.com



PANDA: SİHİRLİ YOL

ORJİNAL ADI The Prodigy
YÖNETMEN Robert D. Hanna
SESLENDİRENLER Robby Daniels,
 Ray Hanna, Jeffrey Lee Hollis
YAPIM 2009 ABD
SÜRE 77 dk.
DAĞITIMCI Pinema (Yeni Güven)

Animasyonu Disney,
 hatta Griffith öncesine
 götüren, bugün
 izlemesi bile insanı
 utandıran bir çizgimsi.

FİLMİN BİZE VERİLEN BASIN BÜLTENİNDE
 “‘ŞREK’ (SHREK) VE ‘KÖPEKBALIĞI HİKAYESİ’
 (Shark Tale) Çizerlerinden” diye sunulsa da,
 “Panda: Sihirli Yol”, animasyonu Walt
 Disney’in, hatta ve hatta Griffith’in öncesine, hadi biraz
 da abartalım, tarih öncesi mağara resimleri dönemine
 kadar götüren, bugün izlemesi bile insanı utandıran
 bir ‘çizgimsi’. Görsel kalitesi 1990’ların sonunda
 PC’ nizde oynayabileceğiniz bir oyunun demo
 görüntülerinden daha iyi değil. Dahası, öykü kalitesi
 ise onların da altında.

Filmin yönetmeni Robert D. Hanna’nın IMDb’deki
 CV’sinde hazret öyle bir anlatılıyor ki, sanırsınız hem
 animasyon sinemasına hem de müziğe (evet o tarakta
 da bezi var) çağ atlatmış. Gelin görün ki, “Panda:
 Sihirli Yol” a baktığınızda durum vahim: Eğer bu
 birikim ve yetenek ortaya çıkara çıkara böyle pespaye
 bir animasyon çıkarmışsa, Walt Disney’in mirasına
 vah ki vah!

Kung fu üstadı bir pandanın hamiliği altında
 yaşayan sıradan köylü kızı KG ile yörenin prensi Po ilk
 görüşte birbirlerine vurulurlar. Lakin oğlanın küstah

babası olan kral, oğlunun bu ‘avam tabaka’yla
 takılmasına karşıdır. Prens Po, kötücül Ejderha
 Kral’ın adamları tarafından kaçırılınca, KG ve Üstat
 Panda hemen bir kurtarma hareketine girişir.

Yalnızca birkaç yüzbin dolara mal olan “Panda:
 Sihirli Yol” un 70-80 milyon dolar bütçeli Pixar
 animasyonlarının seviyesine çıkmasını bekleyecek
 kadar hayalperest olmamak lazım. Tamam, tamam
 da, animasyon sinemasının geldiği nokta ortadayken,
 ses efektlerinden karakter gelişimine, çizim
 kalitesinden karakter hareketlerine kadar her
 yerinden ilkellik akan bir filme neden hoşgörülle
 bakalım? Böyle bir filmin gösterileceği yer koca koca
 sinema salonları değil, olsa olsa Digitürk’ün Baby TV
 kanalı olmalı.

Animasyonda ‘merdiven altı’ üretim nasıl olur,
 merak eden varsa, kendilerini bu filme davet ediyoruz.



Beş yaşından gün almamış her fert kendi zekasına uygun
 espri ve aksiyonu bulabilir.



“Kung Fu Panda” nın devam filminin arifesinde sinemalarımıza
 gelmesi ucuz bir şark kurnazlığının eseri.



BENİ ASLA BIRAKMA



İÇİMDEKİ YANGIN



THOR



ZEFİR

	BİLGEHAN ARAS	OKAN ARPAÇ	TUNCA ARSLAN	KEMAL EKİN AYSEL	BURAK GÖRAL	MURAT ÖZER	ALİ ULVİ UYANIK	BURÇİN S. YALÇIN
BENİ ASLA BIRAKMA	★★	★★★★				★★★★★	★★★★★	
HIZLI VE ÖFKELİ 5: RIO SOYGUNU					★★★★	★	★★★★	
İÇİMDEKİ YANGIN		★★★★★				★★★★★	★★★★	
PANDA: SİHİRLİ YOL								★
PINA		★★★★★	★★★★		★★★★★	★★★★	★★★★★	
TEHLİKELİ TUTKULAR				★★		★★	★★	
THOR	★★	★★★★			★★	★★	★★★★	
ZEFİR		★★★★	★★★★		★★★★	★★★★	★★★★	★★★★
ALFA VE OMEGA: EVE DÖNÜŞ MACERASI		★★						
AŞKIN BÜYÜSÜ		★★★★					★★★★★	
BİZİM BÜYÜK ÇARESİZLİĞİMİZ		★★	★★		★★★★	★★★★	★★★★	★★★★
ÇİĞLİK 4		★★★★	★★		★★	★★	★★★★	★★★★
DAHA İYİ BİR DÜNYADA					★★★★★	★★★★	★★★★★	
İSTİLA		★★★★			★★★★		★★★★★	
KAYIP ÖZGÜRLÜK						★		
KİMLİKSİZ		★★★★					★★★★	★★★★
LONDRA BULVARI	★★★★	★★★★	★★	★★★★	★★★★	★★	★★★★	★★★★
MUTLULUĞUN PEŞİNDE		★★★★★			★★★★★	★★★★	★★★★	★★★★
ÖLÜM ÇİFTLİĞİ		★★			★		★	
SUCKER PUNCH	★★★★				★★	★★	★★★★★	
AKREBİN LANETİ		★★★★				★★★★		
HERKES SENİ SEVİYORUM DER		★★★★	★★★★		★★★★	★★★★	★★★★★	
NOKTA		★★★★	★★		★★★★	★★★★	★★★★	★★★★
SEVİMLİ FAHİŞE	★★★★	★★★★			★★★★★	★★★★★	★★★★★	
ŞÖHRET		★★★★				★★★★		

1 MAYIS'TA ERKAN YÜCEL'LE



Geçen yıl 1 Mayıs'a, sinema yazarları olarak DİSK / Sine-Sen korteji içinde "Yaşasın 1 Mayıs" yazılı pankartımızla katılmıştık. Sine-Sen, aramızda olmayan devrimci sinema sanatçıları da korteje almıştı. Erkan Yücel, Yılmaz Güney, Tuncer Necmioğlu, Ayberk Çölok...

GEÇEN YILKI 1 MAYIS KUTLAMALARININ EN ANLAMLI YANI, TAKSİM MEYDANINA TAM 30 YIL SONRA KİTLESEL BİÇİMDE çıkmış olmaktı. Alın terinin ve emeğinin karşılığını almak, bağımsız ve eşitlikçi bir Türkiye'de kardeşçe yaşamak isteyen on binlerce insan, en ufak bir tatsızlık olmadan, bayram coşkusu ve heyecanı içinde yıllar sonra yeniden 1 Mayıs Meydanı'ndaydı o gün. Görülmeye ve içinde yer almaya değer bir manzaraydı gerçekten.

1 Mayıs 2010'un, kuşkusuz birçok kişi gibi benim için de çok özel anlam içeren manzaralarından birini ise yan sayfada gördüğünüz fotoğraf oluştuyordu.

1 Mayıs'a, sinema yazarları olarak DİSK / Sine-Sen korteji içinde "Yaşasın 1 Mayıs" yazılı pankartımızla katıldık. Sine-Sen, artık aramızda olmayan devrimci sinema sanatçıları da korteje almıştı. Onlarla beraber yürüyorduk. Erkan Yücel, Yılmaz Güney, Tuncer Necmioğlu, Ayberk Çölok... Onlar da 1 Mayıs'ta bizlerle birlikte adım atıyorlardı, onlar da Taksim'deydiler, "Bekle bizi İstanbul, sen bize layıksın" demeyi sürdürüyorlardı.

Şişli'den Taksim'e birlikte yürüdüğümüz sevgili meslektaşım, Altıyazı dergisinin genel yayın yönetmeni Fırat Yücel de, babası Erkan Yücel'in fotoğrafının olduğu döviz tutuyordu elinde. 1 Mayıs'ın iç ısıtan, en güzel görüntülerinden biriydi...

1985 yılında trafik kazasında kaybettüğümüz Erkan Yücel'i tanımış olmayı, büyük bir mutluluk, büyük bir şans ve yaşamımdaki birkaç ayrıcalıktan biri olarak kabul ediyorum. Aydınlık-TİKP hareketindeki devrimci yaşamına bir kuşak sonra da olsa yakından tanıklık etmiş, 12 Mart işkencehanelerindeki kararlı tutumunu dinlemiş, sahnede ve beyazperdede izlemiş, tanışmış, sohbet etmiş insanlardan biriyim. Ama Erkan Yücel'i burada uzun uzun anlatmaya; filmlerinden, ödülllerinden, dünyaya, Türkiye'ye ve sanata dair

görüşlerinden söz etmeme gerek yok.

Yalnızca şu kadarını söyleyeyim ki, her kuşağın gecikmeden tanıyacağı-tanımak zorunda olduğu ölümsüz sanatçılarımızdan, efsane oyuncularımızdan biridir ve 1 Mayıs'lar onunla çok daha güzeldir. Bu yıl da öyle olacağına eminim.

1 Mayıs'tan, işçilerden söz edince, bu yıl altıncı kez düzenlenen İşçi Filmleri Festivali'ni de ayrıca kutlamak gerek. 2 Mayıs'tan itibaren İstanbul, Ankara ve İzmir'de eşzamanlı olarak gösterilecek pek çok konulu film, belgesel, kısa film ve fotoğraf sergisi, işçi sınıfının gerçeklerine, özlemlerine, dünyayı sırtlayışına ve dünyayı değiştirme mücadelesine, yedinci sanatın bakışından örnekler sunacak, 8 Mayıs'a dek. Bu yıl "Toprağımız, Havamız, Suyumuz İçin: Doğal Olarak Direniş" sloganıyla düzenlenen festival, 5-9 Mayıs arasında ise hidroelektrik santrallerine karşı toprağını, havasını, suyunu savunan Artvin halkının konuğu olacak. Tüm gösterimlerin ücretsiz gerçekleştirileceği 6. İşçi Filmleri Festivali'yle ilgili ayrıntılı bilgi, festival.sendika.org adresinden edinilebilir.

Programa şöyle bir göz atıldığında bile, "Susuz Yaz"dan Şerif Gören'in "Derdim Dünyadan Büyük"üne, Yılmaz Güney'in "Arkadaş"ından son günlerin beğeni ve ödül toplayan filmleri "Press" ve "Çoğunluk"a kadar zengin bir ulusal uzun metraj yelpazesi açıldığı söylenebilir. Belgesel yelpazesi ise bana sorarsanız çok daha renkli ve insanı işten güçten alıkoyup tümünü birden seyretmeye zorlayacak kadar kıskırtıcı. "Bir Avuç Cesur İnsan",



"Son Bakış", "Jiare", "Kanımızı Veririz, Suyumuzu Vermeyiz", "Anı", "Kadınlar Grevde", "Babam Tarih Yapıyor", "Camdan Köprüler", "Gençlik Bir Kuşudu Uçurdum", "Kadın İş Türküleri", "İstanbul Çıplak", "Kağıtçı", "Miraz", "Okuma Yazma Öğreniyoruz", "Sudaki Suretler", "Teoman Öztürk", "Yola Düştük", "1 Mayıs İlk Dileğimiz", "1950'den Bugüne Bir Mücadele Öyküsü Petrol-İş", "Göç", "Oğlunuz Erdal", "Suyun Altındakiler", "Vatandaş Mustafa" ve kısa filmler, dünya sinemalarından örnekler, deyim yerindeyse insanın aklını başından alacak nitelikte. Emeği geçen herkese, her kuruma teşekkür borçluyuz.

Haftaya görüşmek üzere. Sinema salonunu en son siz terk edin! 



THELMA VE LOUISE

Güçlü kadınları neredeyse bütün filmlerinde bağrına basmış Ridley Scott'ın 1991'de çektiği "Thelma Ve Louise" (Thelma & Louise), beyazperdede gücü erkeklerden alıp kadınlara vererek feminist sinemanın zirvesine tırmanan bir başyapıtı dönüşüyor.

FEMİNİST FİLM TEORİSİ 1970'LERDE KADIN HAREKETLERİNİN HIZ KAZANDIĞI DÖNEMDE DOĞMUŞTU. DÖNEMİN FEMİNİST

teorisyenleri filmlere psikanalizden, semiyolojiden ve Marksizm'den beslenen bir bakış açısıyla yaklaşmaya başladılar. Bu eğilime kimi sinemacıların filmleri de eşlik ediyordu. Robert Altman "Üç Kadın"la, Martin Scorsese "Alice Artık Burada Oturmuyor"la, Paul Mazursky "Yalnız Bir Kadın"la, Gillian Armstrong "Parlak Kariyerim"le 70'lerde feminist sinemaya kayda değer katkılar yaptılar. Kuşkusuz, 80'lerin muhafazakar atmosferine başkaldıran çok sayıda başka feminist film örneği de gördük. Steven Spielberg "Mor Yıllar"ı, Susan Siedelman "Çılgın Madonna"yı, Jane Campion "Sweetie"yi çekti. Gelgelelim, feminist sinemanın anaakım filmlere sızması, gişeleri sarsması ve spotları üzerine çekmesine bir milat ararsak, başımızı hiç tereddütsüz 1990'ların başında Ridley Scott'ın "Thelma Ve Louise"ine çevirmeliyiz.

Biri fast food restoranında çalışan, diğeri ev kadını iki yakın arkadaş, Louise ve Thelma hayatlarından memnun değillerdir. Özellikle de erkeklerinden... Louise'in müzisyen sevgilisi Jimmy sürekli uzaktadır. Thelma'nın kocası Darryl ise tam bir hödüktür. İki kadın, Louise'in 1966 model Ford Thunderbird'üne atlayıp bir tatile çıkacaklardır. Lakin Thelma bir türlü kocasından izin alamaz. Nihayet, 'izinsiz' çıkar ve kocasının silahını da yanına alır. İkisinin barda eğlendiği ilk gece Thelma orada tanıştığı bir adamın tecavüzüne uğramak üzereyken imdadına Louise yetişir. Yanlarındaki silahı ateşler. Adam ölünce kaçak olarak yollara düşerler.

"Thelma Ve Louise", yolda geçen suç

başyapıtları Arthur Penn'in "Bonnie Ve Clyde"inin ve Terrence Malick'in "Kanlı Toprak"ının kızıdır. Scott, karakterleriyle izleyicileri arasında o filmlerdeki suçlular kadar romantik ve idealize bir ilişki inşa eder. Thunderbird'ün arka koltuğunda bize de yer açar. Adım adım özgürlüğünü keşfeden bu iki kadının kendi aralarındaki değil, bizimle olan bağlarını da kopmayacak biçimde örер.

Senaryo, bu iki kadının katı bir erkek egemen sistemle çevrili olduğunu sergileyecek biçimde akar. Diyaloglarda cinsiyet ayrımcılığının altı ince ince çizilir. Scott da bu ayrımcı sistemin görsel karşılığını çok yerinde tercihlerle bulur. Örneğin yol boyunca ortalığı teröre boğacak şekilde kadracı dolduran tırlar, yüksek volümlü kornaları ve heybetli duruşlarıyla fallik bir tehdit gibi sunulurlar. Bunlardan biri sık sık iki kadının karşısına çıkar ve tırın şoförü onlara tacizde bulunur. Louise tırın heyula gibi duran (fallik şekilli) römorkunu havaya uçurduğunda karşısındaki erkeği bir nevi hadım eder.

Muhtemelen Louise'in küçüken uğradığı tecavüzü öğrendiği için, peşlerindeki Hal dışında, sevgilileri dahil karşı cinsten tek bir kişi bile onlarla empati kurmaz. Tersine, hepsinden kazık yerler. Kadınlık her yerde ayaklar altındadır. Tümöyle erkeklerin idare ettiği bir düzenin ortasında kalakalmışlardır. İki kadına bu düzende hayat olmadığını anlarız.

Beri yandan, Scott bu kadınlara bir özgürlük rotası çizer. Öyle bir üslup benimser ki, bu iki kadını neredeyse 'yekvücut' kılar. Başta her ikisinin mekan olarak ayırdığında bile aralarında bir bağ kurmayı ihmal etmez. Sözgelimi her iki kadını daha filmin başında telefonda konuşurlarken gördüğümüzde ikisi de mutfaktadır. Çok sonra kaldıkları otelde

Louise sevgilisi Jimmy'yle tartışırken, Thelma da yolda aldıkları otostopçu genç J.D.'yle birlikte. Her ikisi de bir 'ilişki' içindedir. Arabalarına atladıklarında ise, kanyonların arasında ilerlerken ikisinin görüntülerini birbirinin üzerine bindirdiği kurgu oyunlarına başvurur. Bunların zirveye çıkacağı yer, finalde Thunderbird'ü uçuruma sürerken dudaktan öpüşüp el ele tutuştukları andır.

Scott'ın onlara çizdiği 'özgürlük yolu' filmin renk skalasında da kendisini gösterir. Kat ettikleri her milde filmin renkleri biraz daha canlanır, geniş planların sayısı artar, kadrajlar ferahlar. Uçsuz bucaksız arazilere yayılmış geniş planlarda özgürce yol alırlar.

Finalde o geniş düzlükte vahşi hayvanlarca kısırlanmış ceylandan farksızdırlar. Grand Canyon'da uçuşumun kıyısına gelip dayanırlar. Senarist Khouri ve yönetmen Scott, burada 1960'larda muhafazakarlığa başkaldırmış "Bonnie Ve Clyde" ve "Easy Rider" gibi yol filmlerine öykünür: Kahramanları için nihai özgürlük ölümünden geçmektedir. Louise gazi kökler ve uçuşumdan süzülürler. Otomobil havadayken görüntü dönüştür. O anın donması anlamlıdır. Bu kare kısa sürede sinema tarihinin anıtsal anlarından birine dönüşür.

Kapanış yazılarıyla birlikte yolculukları bir kez daha romantik bir şekilde bürünür: Yaşadıkları anlardan enstantaneler Hans Zimmer'in yol boyunca onlarla 'bütünleşen' müzikleri eşliğinde birbiri ardına sıralanır.

O yıl altı adaylıktan filme çıkan yegane Oscar 'en iyi özgün senaryo' dalında olur. Filmin tartışmalı finaliyle ilgili en anlamlı yorum senaryo yazarı Callie Khouri'nin teşekkür konuşmasında saklıdır belki de: "Thelma Ve Louise'in mutlu bitmesini isteyenlere... İşte budur!"

WOODY ALLEN'İ TANIMAK İÇİN 11 REHBER FİLM

Bu yılki Cannes Film Festivali'nin açılış filmi olacak "Midnight In Paris" vesilesiyle Woody Allen'in yönettiği 11 klasik filmi seçtik... 'Zeka küpü' sinemacının Türkiye'de ilk kez DVD'ye çıkan dört filminden oluşan 'box set'le ilgili yazımızı da ÖLÜM KARARI'nın hemen arkasından AİLE OYUNU sayfalarımızda bulabilirsiniz...



BİZDE ADI HAYLİ POPÜLER OLMASINA KARŞIN, FİLMLERİNE AYNI MUHABBETİ GÖSTERDİĞİMİZ PEK

söylenemez. Sulu mizahın, bedensel şakaların geçerli olduğu ülkemizde, her ne kadar 'komik suratlı' olsa da, entelektüel algıya yönelik esprileri, ismiyle özdeşleşen 'Yahudi mizahi' ve New York aşkı pek kabul görmez. Velhasıl, sevenler hastalık derecesinde Woody Allen hayranıdır, sevmeyenlerse ilk dönemine ait birkaç 'komik' filmi hariç yüzüne bakmamıştır. Sinemanın yanı sıra müzikle de uğraşıp klarnetiyle caz yapan, 'stand up' şovlara çıkan, kitaplar yazan Allen, 76 yaşında olmasına karşın halen aktif. Kendisi gibi Yahudileri diline dolayan, Diane Keaton, Mia Farrow ve evlatlık kızı Soon-Yi Previn ile ilişkileriyle bilinen Allen'in yönetmenlik kariyerinden en iyi 11'i seçtik.

1 ANNIE HALL (1977)

Asıl adı Allan Stewart Konigsberg olan ve 15 yaşında ismini değiştiren Woody Allen'in kariyerindeki zirve. Bugüne dek 40'ın üzerinde filme imza atan Allen, çok daha 'sulu' ve genele hitap eden altı komediden sonra "Annie Hall"la birlikte olgunluk dönemine geçiş yaptı. New York'lu komedyen Alvy Singer'in kadınlarla ilişkileri başta olmak üzere, entelektüellere, Yahudilere, yalan-dolanlarla örülü sahte sohbetlere ve hayata dair bilumum şeye dokundurarak 1,5 saatlik şahane bir seyir zevki sunan film, dört dalda Oscar kazandı. Bunların arasında "Yıldız Savaşları"na (Star Wars) kaptırılmayan 'en iyi film' ödülü de mevcut. Allen'in fazlasıyla etkilendiği Ingmar Bergman'a da selam duran "Annie Hall", Woody'nin o dönem beraber olduğu Diane Keaton'la yaşadığı ilişkinin de aynası bir bakıma.

2 MANHATTAN (1979)

Şüphesiz Woody'nin "Annie Hall"dan sonraki en başarılı çalışması... Her ne kadar kendisi, iki dalda Oscar'a aday olan bu filmi beğenmediğini beyan etmiş olsa da, yapmaya çalıştığı şeyi 'tevazu göstermek' diye algılayıp filmin tadını çıkarmak en doğrusu... Burada da "Annie Hall"daki gibi kadınlarla ilişkilerinde sorunlu bir New York'lu erkek söz konusu. Karısı, onu terk ederek lezbiyen bir ilişkiye dümen kırmış durumda. Bolca zeka ürünü diyalog, hayat çözümlemelerinin yanı sıra entelektüel camiaya da okkalı bir eleştiri söz konusu. Hatta kerameti kendinden menkul 'lümpen' tavırların ipliğini pazara çıkarıyor bu film diyebiliriz. Sinemaskop siyah-beyaz görüntüleriyle Manhattan'ı büyüleyici bir halde perdeye taşıyan yapıtta Meryl Streep de en genç ve en güzel haliyle karşımızda.

2



3



4



5



3 SEKS HAKKINDA SORMAK İSTEDİĞİNİZ HER ŞEY (EVERY THING YOU ALWAYS WANTED TO KNOW ABOUT SEX * BUT WERE AFRAID TO ASK, 1972)

Allen'in ilk döneminin en komik, en eğlenceli ve en hınzır filmi. David Reuben'in aynı adlı kitabından uyarladığı, yedi epizottan oluşan film, seks ve cinsellik üzerine Allen'in bildik beyin jimnastiği formülünü uyguluyor. Halka açık mekanlarda sevişen İtalyan aile; dışarı çıkmayı bekleyen ve aralarında bir 'zenci'nin de olduğu spermler; kadın kıyafetleri giymeyi seven bir adam; 'koyun'una âşık olan hastasını tedavi ederken kendi aynı aşka düşen psikolog gibi karakterler, filmi komedinin zirvesine taşıyor. 1970'lerin rüzgarıyla din konusunda da rahatça atıp tutan Allen, absürt komedinin en güzel örneklerinden birine imza atmış.

4 İÇ DÜNYALAR (INTERIORS, 1978)

Woody'nin sanırım 'en zor' filmi. Ingmar Bergman'a hayranlığını daima dile getiren Allen, burada hem ustaya hem de Kuzey Avrupa sinemasına kusursuz bir saygı duruşunda bulunuyor. 1978'e dek her filmine az ya da çok komediyi katan Allen ilk defa koyu bir dram çekerken, yönettiği filmde yine ilk kez oynamamayı seçiyor. Bunda sanırım yüzünü komedilerde görmeye alışmış seyirciyi istem dışı güldürmek istememesi de bir etken. Anne babaları boşanan üç kız kardeşin iç dünyasını yansıtırken diyalog kullanımını minimuma indiren, gri tonların ve kasvetin hakim olduğu görüntüler seçen Woody, oyuncu yüzlerini yakın plan göstererek ve uzun sessizlikler yaratarak Bergman'ın sinemasına nasıl hakim olduğunu kanıtıyor. Diane Keaton ile Geraldine Page başrollerde.

5 HANNAH VE KIZKARDEŞLERİ (HANNAH AND HER SISTERS, 1986)

Rahatlıkla "Annie Hall" ve "Manhattan"ın yanına konulabilecek, hatta 1972'deki "Yeniden Çal Sam"i (Play It Again, Sam) de akla getiren, Allen'in 1980'lerdeki en sağlam işlerinden biri. Kaderin cilvesi denecek şekilde Woody Allen'la Mia Farrow'u ve sonradan evlendiği evlatlık kızı Soon-Yi Previn'i de (Şükran Günü yemeğindeki konuklardan biri) buluşturan film, kız kardeşlere odaklanarak "İç Dünyalar"a selam yolluyor. Üç kız kardeşin daha kasvetsiz ama yine bunalım dolu ve mutsuz hayatlarına göz atıyoruz film boyunca. Kadın-erkek ilişkilerindeki yalanlar, riyakarlıklar, tatminsizlikler burada da başrolde. Farrow'un yanında Barbara Hershey, Carrie Fisher, Michael Caine, Dianne Wiest, Max von Sydow, Maureen O'Sullivan ve John Turturro var.



6 KAHİRE'NİN MOR GÜLÜ (THE PURPLE ROSE OF CAIRO, 1985)

Absürt mizahla, fanteziyle içli dışlı olmayı seven, yeri geldiğinde 'ağır abi' olmayı da bilen Allen'in iki tarafı da dengelediği, fanteziden gerçeklere yol aldığı bir klasik. Hiç tanışmamış biri, Woody Allen'in dünyasına bu filmle 'giriş' yapabilir rahatlıkla... Senaryosu Oscar'a aday olan film, Amerika'daki Büyük Bunalım yıllarında, 1930'larda geçer. Mutsuz bir evlilik sürdüren garson Cecilia'nın, aşkı fantastik biçimde bulmasını anlatır film. Defalarca sinemada gidip seyrettiği filmin karakterlerinden biri, perdeden çıkıp gelerek Cecilia'ya aşkını ilan eder... Sinema âşığı her seyircinin zevkle izleyeceği, çok sonraları "Yaşamın Renkleri" (Pleasantville; 1998) adlı filme de ilham veren "Kahire'nin Mor Gülü", Mia Farrow'la Jeff Daniels'ı unutulmaz çiftler arasına dahil ediyor.

7 BROADWAY YILDIZI (BROADWAY DANNY ROSE, 1984)

Allen'in yönetmen ve senarist olarak Oscar'a aday gösterildiği, ilk kez onunla çalışan Mia Farrow'un ise Altın Küre'ye aday olduğu bir 'kaybeden' öyküsü. Oyuncu menajerliği yapan ancak saflığından dolayı, insanlara güvenerek her daim 'kaybeden' pozisyonuna düşen Danny Rose, tipik bir Allen karakteri aslında... İnsanlarla iletişimde sorunlu, mesleği icabı aktif olsa da iç dünyasına gömülü, mutsuz biri o... Hikayeyi, filmin başında bir masaya oturmuş Danny Rose'un dedikodusunu yapan adamlar aracılığıyla, değişik bakış açılarından izleriz. Özellikle Allen ve Mia Farrow'un mafyadan kaçarken girdikleri balon fabrikasında helyum gazıyla dolu tankların boşalması üzerine herkesin sesinin inceldiği sahnede gülmekten kırıp geçiren, dört dörtlük bir Woody Allen filmi.

8 SUÇLAR VE KABAHAİTLER (CRIMES AND MISDEMEANORS, 1989)

Allen'in "Kahire'nin Mor Gülü", "Hannah Ve Kızkardeşleri" gibi önemli yapıtlara imza attıktan sonra 1980'leri kapatırken çektiği, biraz dikkatlerden kaçmış enfes filmi. Karısını aldatan New York'lu doktor Judah ile evliliği mutsuz giden belgeselci Cliff'in hem komik hem de trajik yaşantılarına paralel kurguyla eğilen film, özü itibarıyla birbirine yakın kavramlar olan 'suç' ve 'kabahat'in üzerinde duruyor. 'En iyi film' dalında Altın Küre'ye aday olan, Allen'a yine yönetmen ve senarist olarak, Martin Landau'ya ise yardımcı oyuncu dalında Oscar adaylığı getiren "Suçlar Ve Kabahatler", Anjelica Huston, Alan Alda, Claire Bloom ve Mia Farrow'un varlığıyla taçlanıyor. Film, aynı zamanda Yahudilik, din ve ahlakçılık üzerine de bolca kelam ediyor.



9 SEVİMLİ FAHİŞE (MIGHTY APHRODITE, 1995)

Ülkemizde bazı filmlere verilen 'ilginç' Türkçe isimlerin en çarpıcı örneklerinden biri. Orijinal adındaki 'Afrodit' ile Yunan mitolojisine gönderme yapan, üstelik içeriğinde de bu konuya sayısız referansta bulunan filme "Sevimli Fahişe" diyerek afişe çıkmak, kolaycılık mı acaba? İlk ve tek Oscar'ı ile Altın Küre'yi bu filmle kucaklayan Mira Sorvino, kariyerindeki en hoş rolüyle karşımızda. İlk karısının ardından ikinci eşinin de çocuk yapmak istememesi üzerine evlatlık edinen spor yazarı Lenny'nin, çocuğun annesinin aslında fahişe olduğunu öğrenmesi üzerine başından geçenleri izliyoruz filmde. Evlatlığıyla evlenen Woody Allen'in 'evlatlık' temasını işlediği, öte yandan en rahat izlenen filmlerinden biri olan "Sevimli Fahişe"de, F. Murray Abraham ve Helena Bonham Carter da var.

10 MAÇ SAYISI (MATCH POINT, 2005)

Allen'in yeni dönem sinemasından en sağlam parça... Hayranları tarafından "Broadway Üzerinde Kurşunlar"dan sonra 'inişe' geçmekle itham edilen Allen, "Maç Sayısı" ile epeydir beklediği alkışı almayı başarmıştı. Gözde temaları olan 'suç' ve 'ceza'ya görkemli bir dönüş yapan ve aynı zamanda önceki dönemlerine damga vuran sinema dilini de tazelemeyi bilen Allen, burada da en büyük avantaj olarak star oyuncu kullanma becerisini sergiliyor. İyi yazılmış senaryo (Oscar adayı), diyaloglar, eskisi kadar belirgin olmasa da alttan alta kendini hissettiren mizah ve ironi duygusu filmin artıları... Scarlett Johansson ile Jonathan Rhys Meyers'ı buluşturan film, Woody'nin hikayelerini her yerde aynı ustalıkla anlatabildiğinin de kanıtı...

11 BİR CİNAYET SIRRI (MANHATTAN MURDER MYSTERY, 1993)

Woody Allen sinemayı yürekten seven, sadece Bergman'la değil, Alfred Hitchcock'la da gönül bağı kurmuş bir yönetmen. "Bir Cinayet Sırrı" da işte bu anlamda Hitchcock filmlerine bir saygı duruşu olarak görülebilir. Komşuları olan bir kadının şüpheli ölümü üzerine kendilerini cinayet soruşturmasının aktörleri arasında bulan orta yaşlı bir çiftin etrafında geliyor öykü. "Çifte Tazminat"tan "Arka Pencere"ye kadar, bizleri sinema tarihine referanslar veren zevkli bir geziye çıkıyor Allen... Tüm bunların üstüne onun klasik kadın-erkek ilişkisi üzerine söylediği sözler, aldatmalar, ihanetler de cabası. Diane Keaton'a rol vererek ilk dönemine de selam gönderen Allen'in en görülesi işlerinden biri...



WOODY ALLEN COLLECTION I

YAZMAK, YÖNETMEK, OYNAMAK VE TÜM BUNLARIN ÖTESİNDE İÇİNE DAHİL olduğu her filmi belli bir düzeyin üzerine çıkarmak... Bu söylediğimiz, dünya üzerinde pek az sinemacıya nasip olabilecek bir özellik, hatta bunların parmakla sayılabilecek kadar az olduğunu bile iddia edebiliriz rahatlıkla. 'Zeka'ysa onun en belirgin özelliği; öyle böyle bir zekadan bahsetmiyoruz burada, gerçek 'üstün zeka' göstergeleriyle donanmış bir isim o. Çok konuşan ama boşa kelime harcamayan, söylediklerinin doğallığı karşısında zaman zaman nutkumuzun tutulduğu, incelikli mizah duygusunu yaşadığı kentin (New York) dinamikleriyle zenginleştiren, orta-üst sınıf entelektüel Amerikalıların dünyasına eleştirel bir bakış atan, Yahudi kökleri olmasının getirdiği lütufları sinemasına olumlu bir şekilde yansıtan, öykülerinin psikiyatrik açımları üzerine fazlasıyla kafa yoran, 'hastalık hastası' ruhunu filmlerine aktarma konusunda tereddüt etmeyen, müziğe olan tutkusunu sinemasıyla örtüşüren ve kadınlara karşı zaafını (hayatına girip çıkan kadın sayısı azımsanacak gibi değildir) beyazperdenin büyüyle paylaştığı bir 'yaratıcı yönetmen' (auteur) Woody Allen.

Üstadın 'ara dönemi' diyebileceğimiz 1990'ların ikinci yarısı ve 2000'lerin başından dört filmi buluşturan bu 'box set', yönetmenin Türkiye sinemalarında gösterilmeyen iki filmi de barındırıyor bünyesinde. Woody Allen'in 'nevrotik' hallerini bir kez daha ama başka boyutlarda yansıtan bu filmler, sinemacının başyapıtları değilse de, es geçilecek gibi de değiller.

1996'dan bugüne taşınan "Herkes Seni Seviyorum Der", Allen'in romantik komediyle müzikal türlerini harmanladığı eğlenceli filmlerinden. Yönetmenin her zamanki gibi yıldız oyuncularla dolu geniş bir kadroyla çektiği, 'müzikallerin altın yılları'ndaki yapımlarını anımsatan film, baştan sona keyifle izlenen bir New York hikayesi anlatıyor. Manhattan'da yaşayan Bob (Alan Alda) ve kalabalık ailesinin günlük yaşamından kesitler, 'gerçek sevgi'yi sorgulayan bir altyapıyla sunuluyor. Bu hikayede kendisine yer

edinmeyi başarmış 'eski koca' Joe (Allen) da, geçmiş ilişkilerindeki hatalarını keşfetmeye çalışırken yeni bir macera peşinde Venedik ve Paris'e sürükleniyor... Farklı kuşakların 'aşk'a bakışlarındaki nüansları da net biçimde görebiliyoruz bu filmde.

1998 yapımı "Şöhret" ise, bizleri ünlülerin dünyasına konuk eden bir hikaye anlatıyor. Hayatını 'ünlü' olabilmeye adanmış başarısız bir gazetecinin (Kenneth Branagh), senaryo yazarı kimliğiyle bu dünyaya adım atmak istemesi ve amacına ulaşmak uğruna her türlü ilişkiye girmesini izliyoruz filmde. Birçok ünlünün adeta bir resmigeçit havasında beyazperdeyi işgal ettiği "Şöhret", Woody Allen tematiklerinin gösteri dünyasına kanallanmış olduğu bir seyirlik. Yönetmenin kendine özgü bakışını bir kez daha yansıtmayı başardığı yapım, oyunculuk konusunda özellikle Kenneth Branagh'ın performansına yaslanıyor.

Mira Sorvino'ya 'en iyi yardımcı kadın oyuncu' Oscar'ı getiren 1995 yapımı "Sevimli Fahişe", Woody Allen dinamiklerinin Yunan tragedyalarıyla buluştuğu bir çalışma. Evlat edindikleri çocuğun annesini (Sorvino) bulduğunda onun bir fahişe olduğunu öğrenen ve genç kadına 'yardımcı' olmaya çalışan bir spor yazarının (Allen) hezeyanları üzerine kurulu bir hikaye anlatıyor film. Tragedya geleneğinin hikayenin içine enjekte edilmesiye enfes bir bileşimin ortaya çıkmasını sağlıyor. 'Box set'teki Allen filmlerin tartışmasız en iyisi "Sevimli Fahişe".

2001 yapımı son filmimiz "Akrebin Laneti" ise, 'kara film' motiflerinin Woody Allen'in elinden nasıl bir evrim geçirdiğini gösteriyor bizlere. Hipnoz altında soygunlar gerçekleştiren bir sigorta müfettişinin (Allen) 'kendisini yakalama' hikayesini takip ederken, sinemacının aklın hizmetindeki yaklaşımının ipuçlarını da buluyoruz filmde. Helen Hunt da filmin kaymağını oluşturuyor. [1]

 Woody Allen koleksiyonunun devamının geleceğini bilmek, sinemasever olarak mutlu etti bizleri...

 DVD'lerde herhangi bir ekstra olmaması, bu tür 'hediye'leri sevenleri düş kırıklığına uğratabilir.

ORJİNAL ADILARI Everyone Says I Love You / Celebrity / Mighty Aphrodite / The Curse Of The Jade Scorpion

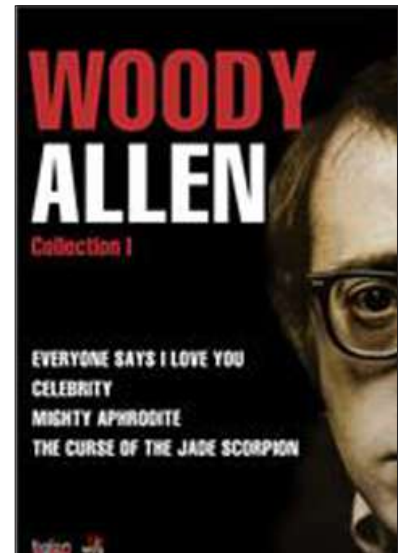
YÖNETMEN Woody Allen

OYUNCULAR Woody Allen, Julia Roberts, Goldie Hawn, Leonardo DiCaprio, Melanie Griffith, Mira Sorvino, Helena Bonham Carter, Helen Hunt, Charlize Theron

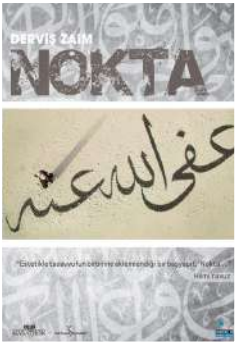
YAPIM/SÜRE 1996 / 1998 / 1995 / 2001 ABD, 97 / 109 / 91 / 98 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 1.78:1, 2.0 DD İngilizce

ŞİRKET Tiglon (Bir Film)



Woody Allen'in 'ara dönemi'nden dört film bu 'box set'te.



NOKTA

YÖNETMEN Derviş Zaim
OYUNCULAR Mehmet Ali Nuhoglu,
 Serhat Kılıç, Settari Tanrıoğlu
YAPIM/SÜRE 2008 Türkiye, 85 dk.
GÖRÜNTÜ/SES 1.85:1, 5.1 DD Türkçe
ŞİRKET Kanal D Home Video
 (Sarmaşık Sanatlar)

Zaim'in tüm filmleri arasında "Çamur"la birlikte (felsefi açıdan da) en zorlu filmidir "Nokta"..

SÖZÜN 'ÖNCESİNİ' SONA SAKLAMAMAK, BİR AN EVVEL SARF ETMEK GEREĞİNDEN hareketle, "Nokta"nın Derviş Zaim filmografisindeki üstün nitelikli ve tekrar tekrar seyredilebilecek yapımlardan biri olmadığını belirterek başlamak zorundayım. Zaim'in tüm filmleri arasında "Çamur"la birlikte (felsefi açıdan da) en zorlu filmidir "Nokta". Hatta ilk seyredişte pek anlaşılmaz. Mecburen tekrar seyretmek istersiniz ki bu da bir bakıma sizi, bu yazınki de dahil, 'başlangıç noktası'na götürür. Ama madem DVD denilen şey, istenildiği zaman yeniden seyretme ve tekrar etme olanağı veriyor, bunu da iyi bir fırsat olarak görmek, değerlendirmek gerekiyor.

Tarihi değerinde bir Kuran'ın çalınması ve yasadışı biçimde satılması olayına karışan genç bir hattatın, çektiği vicdan azabını ve kefareti ödeme isteğini anlatan film, tek bir plan içeriyor bilindiği gibi. Kesme-birleştirme yok. Kamera, Sokurov'un "Rus Hazine Sandığı"ndaki gibi, başlıyor ve bitiriyor. Arınma ve son günlerin popüler kavramı 'eşref-i

mahlukat' olma çabası, kötü adamlar ve bazı ölümler, tuz çölündeki 'yön' tayini ve 'Nun' harfinin unutulmuş noktasının konulması serüveni olarak tanımlanabilecek "Nokta", görünürdeki yalın-dingin yapısı ile arka plandaki uhrevi-felsefi-tarihi karmaşa arasında sıkışan, seyirciyi de sıkıştıran bir film izlenimi bırakıyor. Oyunculuk performansları açısından da her şeyin yolunda gittiğini söylemek zor...

Kaligrafi-hat sanatına saygıda kusur etmeyip sinemanın gündemine getiren, görüntü kalitesi üst düzey, sinemamızda görüp görebileceğiniz en uçsuz bucaksız 'en beyaz film' olan "Nokta", hakkında ne denirse densin, arşivinizde bulunması gereken, kafanızı uzun süre meşgul edecek bir çalışma.

Madem ki "İlim bir nokta idi ve cahiller onu çoğalttı", öyleyse "Nokta"nın da peşini bırakmamak, boynumuzun borcu. [2]



Mazlum Çimen'in müzik çalışması, üst düzey.



Bazen kamera ile karakter, farklı şeyler 'düşünüyor' gibi hissediyorsunuz.



ANNEME DOKUNMA

ORİJİNAL ADI Cyrus
YÖNETMEN Mark Duplass, Jay Duplass
OYUNCULAR John C. Reilly, Marisa Tomei,
 Jonah Hill, Catherine Keener
YAPIM/SÜRE 2010 ABD, 91 dk.
GÖRÜNTÜ/SES 1.85:1, 5.1 DD İngilizce (T.A.)
ŞİRKET Tiglon (Fox)

İki 'tür komedisi'
 arasında sıkışan,
 ama iki 'tür'e de
 yaranamayan
 bir komedi...

KUŞKUSUZ BABASINDAN UZAK, ANNESİYLE YAŞAYAN 22 YAŞINDA BİR ERKEK ÇOCUK için hayat çok zordur. Hele annesinin yeni bir erkek arkadaşı olduğunda...

Kısa filmlerden gelen kardeş yönetmenler, iki tane bağımsız komedi filminden sonra Hollywood destekli bir komediyle karşımızda. Filmin sorunu da zaten hem kendi kimliklerini korumak hem de Hollywood normlarında bir film yapabilme kaygısı. Nitekim annesi Molly'le (Marisa Tomei) oldukça özel ve güzel paylaşımları olan Cyrus'un (Jonah Hill) onun yeni erkek arkadaşı John'a (John C. Reilly) aslında çok olumlu yaklaştığı izlenimi verip sinsice onu evinden uzaklaştırmaya çalışması çok yeni değil ama komik bir fikir. Ancak Mark ve Jay Duplass kardeşler meseleye hem bir Wes Anderson'ın entelektüel hınzırlığında hem de Judd Apatow utanmaz komedisiyle yaklaşmaya çalışıyorlar. Bu zor dengeyi Apatow'un kendisi bile tutturmakta zorlanmıştı. "Cyrus" ise bu iki tür komedinin arasında sıkışmış gibi...

John C. Reilly'nin fiziğine ters düşen duyarlı

duruşunu da kullanarak 'yalnız adam' melankolizmine başvurarak başlayan film, bir süre sonra Apatow filmlerinin dinamizmine kavuşacak gibi oluyor. Çünkü John'un Molly ile yaşadıklarının arasına giren Cyrus, Jonah Hill'in komik beden dili ve mimikleriyle destekli olmasına rağmen yeterince tehditkar ve komik olamıyor. Bu hikayeye daha çok John'un penceresinden bakmak da iki kardeşi kısıtlıyor.

Ama yetinmeyip tüm bu zorluklara bir de teknik bir tuz biber ekliyorlar: "Arrested Development" ve "The Office" gibi yeni kuşak sit-com'larda yapıları gereği oldukça işe yarayan zoom-in/zoom-out tekniğini bu tip bir sinema filminde kullanmak kadar kötü bir fikir olamaz. Film en çok da bu yabancılaştırıcı efekti bolca kullanarak kendisini harcıyor. [A]



Filmin üç oyuncusu da çok iyi. Ellerindeki hikaye bu kadar dengersiz olmasa çok eğlenceli bir film çıkacak ortaya...



Sadece Catherine Keener da filmde olsun diye bir karakter konmuş filme sanki. Ama Keener'ın filme etkisi hiç yok...



1 - Günden Kalanlar (The Remains Of The Day)

Japon asıllı yazar Kazuo Ishiguro'dan uyarlanan "Beni Asla Bırakma" (Never Let Me Go) gösterime girerken, yazarın aynı adlı romanından beyazperdeye yansıyan James Ivory başyapıtı "Günden Kalanlar"ı da anmadan geçmeyelim dedik. Anthony Hopkins ve Emma Thompson'ın harikalar yarattıkları film, aday olduğu sekiz Oscar'dan hiçbirini alamamıştı ama gönlümüzde taht kurmayı başarmıştı.

2 - Film Çözümlemeleri-4 (Gölgeler Ve Suretler)

Aynalıgeçit'teki "Film Çözümlemeleri"nin dördüncüsü 3 Mayıs'ta yapılıyor. Derviş Zaim'in son filmi "Gölgeler Ve Suretler"ın konu olacağı tartışmada, yönetmene Zahit Atam ve Cemal Dindar eşlik edecek. Film gösterimi 17.00'de başlayacak, tartışmanın başlangıç saatiyse 19.00. Katılım ücretsiz...

3 - Uluslararası Suç ve Ceza Film Festivali Kısa Film Yarışması

Uluslararası Suç ve Ceza Film Festivali'nin ilki, 23-30 Eylül tarihleri arasında İstanbul'da gerçekleştiriliyor. Festival kapsamında, "Adalet Terazisi Gençlerin Elinde" başlığıyla bir kısa film yarışması düzenleniyor. Türkiye'deki üniversitelerde öğrenim görmekte olan tüm öğrencilere açık olan yarışmaya son katılım tarihi 22 Temmuz.

4 - Françoise Dorléac

Catherine Deneuve'ün 'kadersiz' ablası Françoise Dorléac, 1967'de bir trafik kazasında öldüğünde henüz 25 yaşındaydı. Yaşadığı kısacık zaman dilimi içinde uluslararası bir yıldız olmanın kapılarını açan aktris, kardeşi Catherine'in üne kavuşmasının da başlıca müsebbibi olmuştu. Roman Polanski'nin 1966 yapımı kara komedisi "Bozuk Düzen"deki (Cul-de-Sac) başarısıysa unutulur gibi değildi, unutulmadı da...

FILM ÇÖZÜMLEMELERİ-4 PSİKOLOJİK VE SOSYOLOJİK BAKIŞLA



3 MAYIS 2011
AYNALIGEÇİT
PROGRAM
1999 FİLM ÜZERİNE TARTIŞMA
DERVİŞ ZAIM
ZAHİT ATAM
CEMAL DINDAR

AKIL DEFTERİ

AYNALIGEÇİT

Masrutiyet Cad. Avrupa Pasajı No:8 Kat:2 Galatasaray
katılım ücretsizdir

BAGLAM YAYINGILIK

5 - Uluslararası Engelsiz Film Festivali

Engellilik ve iş göremezlik konularında kısa ve uzun metrajlı filmlerle toplumda farkındalık yaratmayı ve toplum bilincinin güçlenmesini hedefleyen Uluslararası Engelsiz Film Festivali'nin ilki, 21-27 Mayıs tarihleri arasında gerçekleştiriliyor. Festival kapsamında bir de yarışma var: "Herkes için eşit yaşam koşulları, eşit saygı ve adalet" konulu bir kısa film ve senaryo yarışması.

13. ANADOLU ÜNİVERSİTESİ
ULUSLARARASI
ESKİŞEHİR
FİLM FESTİVALI

1-8 may 2011

<http://eskfilmfest.anadolu.edu.tr>

1-8 mayıs 2011





“ Kanlı Meyhane (Jamaica Inn) gülünç bir şey oldu. Eğer öyküyü incellerseniz, aslında bir 'kim yaptı' (whodunit) öyküsü olduğunu göreceksiniz. ”

Alfred Hitchcock